

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM
NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Split, studeni 2017.

SADRŽAJ

	stranica
PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM	6
Planski dokumenti	10
Davanje koncesija, obračun naknada za koncesiju te mjere naplate prihoda	14
Informacijski sustav i evidencije	25
Nadzor nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra	28
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA POMORSKIM DOBROM	30
OČITOVANJE DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE	31
Prilog 1: Aktivne koncesije na pomorskom dobru na području Dubrovačko-neretvanske županije koncem 2016., koje je dala Županija	32
Prilog 2: Struktura aktivnih koncesija na pomorskom dobru na području Dubrovačko-neretvanske županije koncem 2016., koje je dala Županija	34

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/16-10-61
URBROJ: 613-19-17-6

Split, 16. studenoga 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
UPRAVLJANJA POMORSKIM DOBROM
NA PODRUČJU DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja pomorskim dobrom na području Dubrovačko-neretvanske županije (dalje u tekstu: Županija).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 23. studenoga 2016. do 16. studenoga 2017.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje pomorskim dobrom na području Županije, koje je u nadležnosti Županije. Prema odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine 158/03, 100/04, 141/06, 38/09, 123/11 i 56/16), Republika Hrvatska upravlja pomorskim dobrom, vodi brigu o njegovoj zaštiti i odgovara za njega neposredno ili putem jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Županije, kao jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, obavljaju izvanredno upravljanje pomorskim dobrom na svom području, koje obuhvaća sanaciju pomorskog dobra uslijed izvanrednih događaja te predlaganja utvrđivanja granica pomorskog dobra. Također, županije odlučuju o koncesijama za gospodarsko korištenje pomorskog dobra te za korištenje ili gradnju građevina od važnosti za županiju, kao i o koncesijama za posebnu upotrebu pomorskog dobra za objekte županijskog značaja.

Revizijom je obuhvaćena provedba aktivnosti iz nadležnosti Županije u vezi s održavanjem, unaprjeđenjem i zaštitom pomorskog dobra, davanjem koncesija i naplatom prihoda od naknada za koncesije na pomorskom dobru, vođenjem evidencija o korištenju i upotrebi pomorskog dobra te obavljanjem nadzora nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra od 2014. do 2016.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja pomorskim dobrom, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti primjenu propisa, planova te unutarnjih akata i procedura u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom
- provjeriti utvrđivanje granica pomorskog dobra i upis pomorskog dobra u zemljišne knjige i katastar
- provjeriti davanje koncesija na pomorskom dobru
- provjeriti ustrojavanje i vođenje informacijskog sustava i evidencija o zaključenim ugovorima o koncesijama na pomorskom dobru
- provjeriti pravilnost obračuna naknade za koncesije na pomorskom dobru
- provjeriti provedbu nadzora nad naplatom prihoda i potraživanja za prihode od naknada za koncesije na pomorskom dobru
- provjeriti provedbu nadzora nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra (izvršavanje ugovora o koncesiji te zaštita pomorskog dobra).

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i obavljanja pripremnih radnji za obavljanje revizije, analizirana je zakonska regulativa, podaci iz Prostornog plana Županije o lokacijama predviđenim za korištenje i upotrebu pomorskog dobra, podaci iz akata Županije objavljenih u službenom glasilu o upravljanju pomorskim dobrom, podaci iz Registra koncesija na pomorskom dobru na području Županije koji vodi Ministarstvo financija, podaci iz sudskog i obrtnog registra o koncesionarima te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije korištene su sljedeće metode prikupljanja i analize dokaza:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi koji uređuju upravljanje pomorskim dobrom, unutarnji akti te stručni članci
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci i provjerena dokumentacija (planovi, rješenja, odluke, ugovori) u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom
- provjereno je prikupljanje podataka i vođenje propisanih evidencija
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama
- pribavljena su obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja pomorskim dobrom utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Županije u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom. Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Jesu li doneseni planovi (godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom te godišnji i trogodišnji plan davanja koncesija) u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom te jesu li usklađeni s prostorno-planskom dokumentacijom?
- Jesu li utvrđene granice pomorskog dobra i je li pomorsko dobro upisano u zemljišne knjige i katastar?
- Daju li se koncesije za korištenje i upotrebu pomorskog dobra u skladu s planovima i propisima, jesu li naknade za koncesije obračunavane u skladu s propisima te poduzimaju li se mjere naplate prihoda?
- Je li uspostavljen informacijski sustav u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom, vodi li se upisnik koncesija, jesu li ustrojene ažurne i cjelovite evidencije o koncesijama na pomorskom dobru te osiguravaju li spomenute evidencije vjerodostojne podatke za potrebe analize i izvješćivanja nadležnih ministarstava?
- Provodi li se učinkovit nadzor nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra (izvršavanje ugovora o koncesiji te zaštita pomorskog dobra)?

Upravljanje pomorskim dobrom ocjenjuje se **učinkovitim**, ako su doneseni odgovarajući planovi u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom te usklađeni s prostorno-planskom dokumentacijom, ako su utvrđene granice pomorskog dobra i pomorsko dobro evidentirano u zemljišnim knjigama i katastru, ako je davanje koncesija za korištenje i upotrebu pomorskog dobra te obračun i naplata naknada za koncesije u skladu s propisima, ako je uspostavljen informacijski sustav u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom, ako se vodi upisnik koncesija, ako su ustrojene ažurne i cjelovite evidencije o koncesijama na pomorskom dobru koje osiguravaju vjerodostojne podatke za potrebe analize i izvješćivanja nadležnih ministarstava te ako se provodi odgovarajući nadzor nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra (izvršavanje ugovora o koncesiji te zaštita pomorskog dobra).

Upravljanje pomorskim dobrom ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje pomorskim dobrom.

Upravljanje pomorskim dobrom ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na upravljanje pomorskim dobrom te su potrebna poboljšanja kod donošenja planova u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom, utvrđivanja granica pomorskog dobra i njegovog evidentiranja u zemljišnim knjigama i katastru, davanja koncesija, naplate prihoda, vođenja evidencija i provedbe nadzora nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra.

Upravljanje pomorskim dobrom ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti takve prirode da su nužna znatna poboljšanja s ciljem donošenja planova u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom, utvrđivanja granica pomorskog dobra i njegovog evidentiranja u zemljišnim knjigama i katastru, davanja koncesija za korištenje i upotrebu pomorskog dobra te obračuna i naplate naknada za koncesije u skladu s propisima, uspostavljanja informacijskog sustava u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom, vođenja upisnika koncesija, ustrojavanja ažurne i cjelovite evidencije o koncesijama na pomorskom dobru radi osiguravanja vjerodostojnih podataka za potrebe analize i izvješćivanja nadležnih ministarstava te provedbe odgovarajućeg nadzora nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra (izvršavanje ugovora o koncesiji te zaštita pomorskog dobra).

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja pomorskim dobrom u nadležnosti Županije, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja pomorskim dobrom

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
1.	Planski dokumenti	<ul style="list-style-type: none"> ○ donesen je godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom i dostavljen ministarstvu nadležnom za poslove pomorstva ○ doneseni su godišnji i srednjoročni (trogodišnji) planovi davanja koncesija i dostavljeni Ministarstvu financija ○ planski dokumenti su usklađeni s prostornim planom Županije
2.	Davanje koncesija, obračun naknada za koncesiju te mjere naplate prihoda	<ul style="list-style-type: none"> ○ zaposlen je dovoljan broj zaposlenika na poslovima iz područja upravljanja pomorskim dobrom ○ osigurana je odgovarajuća tehnička podrška (računala, programi i baze podataka) za učinkovito obavljanje poslova iz područja upravljanja pomorskim dobrom ○ granice pomorskog dobra utvrđuju se na propisani način te se pomorsko dobro upisuje u zemljišne knjige i katastar ○ postupci davanja koncesija započinju nakon što je određena granica pomorskog dobra te provedena u zemljišnim knjigama ○ po zaprimanju pisma inicijative za davanje koncesije na pomorskom dobru obavljaju se propisane provjere u skladu s odredbama Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru ○ pripreme radnje za davanje koncesija na pomorskom dobru (imenovanje stručnog povjerenstva za koncesiju, izrada studije opravdanosti davanja koncesije, procjena vrijednosti koncesije te izrada dokumentacije za nadmetanje) provode se na propisani način ○ postupci javnog prikupljanja ponuda za davanje koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra transparentni su i provedeni na propisani način ○ odluka o koncesiji se temelji na nalazu i mišljenju stručnog povjerenstva za koncesiju ○ pribavljana su jamstva za provedbu ugovora o koncesiji kako bi se osigurala zaštita davatelja koncesije ○ naknade za koncesiju obračunavane su u skladu s propisima, poduzimane su mjere naplate prihoda te provjeravana učinkovitost poduzetih mjera
3.	Informacijski sustav i evidencije	<ul style="list-style-type: none"> ○ uspostavljen je informacijski sustav o upravljanju pomorskim dobrom i tehnička podrška za učinkovito vođenje propisanih evidencija ○ upisnik koncesija se vodi na propisani način ○ ustrojene su ažurne i cjelovite evidencije u vezi s koncesijama na pomorskom dobru ○ na temelju podataka iz evidencija sastavljaju se godišnja izvješća (o ostvarenju godišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom te ugovorima o koncesiji i radu koncesionara) koje se dostavljaju nadležnim ministarstvima ○ podaci se sustavno i pravodobno prikupljaju i pravilno unose u propisane registre
4.	Nadzor nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra	<ul style="list-style-type: none"> ○ nadležna tijela obavljaju upravni i inspekcijski nadzor pomorskog dobra ○ uspostavljena je učinkovita suradnja davatelja koncesija s nadležnim tijelima koja obavljaju nadzor nad pomorskim dobrom ○ osnovano je povjerenstvo u svrhu praćenja izvršavanja odluka i ugovora o koncesiji u skladu s odredbama Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru, koje davatelja koncesije izvješćuje o uočenim nepravilnostima ○ davatelj koncesije kontinuirano nadzire rad koncesionara i izvršavanje njihovih obveza iz ugovora o koncesiji u skladu s odredbama Zakona o koncesiji i o tome izvješćuje ministarstvo nadležno za financije, a u slučaju nepoštivanja odredbi iz ugovora o koncesiji obavještava nadležno državno odvjetništvo

UPRAVLJANJE POMORSKIM DOBROM

Prema odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, pomorsko dobro je opće dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu, na njemu se ne može stjecati pravo vlasništva ni druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi, a upotrebljava se ili koristi pod uvjetima i na način propisan spomenutim Zakonom. Pomorsko dobro čine unutarnje morske vode i teritorijalno more, njihovo dno i podzemlje, te dio kopna koji je po svojoj prirodi namijenjen općoj upotrebi ili je proglašen takvim, kao i sve što je s tim dijelom kopna trajno spojeno na površini ili ispod nje. Navedenim dijelom kopna smatra se morska obala, luke, nasipi, sprudovi, hridi, grebeni, plaže, ušća rijeka koje se izljevaju u more, kanali spojeni s morem, te živa i neživa prirodna bogatstva u moru i morskom podzemlju. Građevine i drugi objekti na pomorskom dobru koji su trajno povezani s pomorskim dobrom smatraju se pripadnošću pomorskog dobra.

Upotreba pomorskog dobra može biti opća i posebna. Opća upotreba pomorskog dobra podrazumijeva da se svatko ima pravo služiti pomorskim dobrom u skladu s njegovom prirodom i namjenom. Posebna upotreba pomorskog dobra je svaka ona upotreba koja nije opća upotreba ni gospodarsko korištenje pomorskog dobra. Gospodarsko korištenje je korištenje pomorskog dobra za obavljanje gospodarskih djelatnosti. Za posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra može se u Zakonom propisanom postupku dati koncesija, odnosno pravo kojim se dio pomorskog dobra djelomično ili potpuno isključuje iz opće upotrebe i daje na posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje fizičkim i pravnim osobama, u skladu s prostornim planovima. Koncesija na pomorskom dobru može se dati nakon što je utvrđena granica pomorskog dobra i provedena u zemljišnim knjigama. Za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru koja ne isključuje niti ograničava opću upotrebu pomorskog dobra, pravnim i fizičkim osobama daje se koncesijsko odobrenje. Pravni status pomorskog dobra, utvrđivanje njegovih granica, upravljanje i zaštita pomorskog dobra, upotreba i korištenje, razvrstaj morskih luka, lučko područje, osnivanje lučkih uprava, lučke djelatnosti i njihovo obavljanje, gradnja i korištenje lučke nadgradnje i podgradnje te bitna pitanja o redu u morskim lukama uređuju se odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, a postupci davanja koncesija, ugovor o koncesiji, prestanak koncesije, pravna zaštita u postupcima davanja koncesije, politika koncesija te druga pitanja u vezi s koncesijama odredbama Zakona o koncesijama (Narodne novine 143/12). Djelatnosti za koje se može dati koncesijsko odobrenje te postupak davanja i naknada za koncesijsko odobrenje uređuju se odredbama Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (Narodne novine 36/04, 63/08, 133/13 i 63/14).

Republika Hrvatska upravlja pomorskim dobrom, vodi brigu o njegovoj zaštiti i odgovara za njega neposredno ili putem jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pod upravljanjem pomorskim dobrom podrazumijeva se održavanje, unaprjeđenje, briga o zaštiti pomorskog dobra u općoj upotrebi te posebna upotreba ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra na temelju koncesije ili koncesijskog odobrenja.

Upravljanje pomorskim dobrom može biti redovno i izvanredno. Redovno upravljanje obuhvaća zaštitu i održavanje pomorskog dobra u općoj upotrebi, a obavljaju ga jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine) u skladu s godišnjim planom. Izvanredno upravljanje obuhvaća sanaciju pomorskog dobra izvan luka uslijed izvanrednih događaja te utvrđivanje granica pomorskog dobra, a obavljaju ga jedinice područne (regionalne) samouprave (županije).

Granice pomorskog dobra utvrđuje povjerenstvo za granice ministarstva nadležnog za poslove pomorstva na prijedlog županijskog povjerenstva za granice. Evidencija o pomorskom dobru vodi se u zemljišnim knjigama pri općinskim sudovima, a podaci o granicama pomorskog dobra, česticama pomorskog dobra i objektima na njima unose se u katastar. Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva dužno je dostavljati Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske rješenja o određivanju granica pomorskog dobra radi upisa u zemljišne knjige. Postupak evidentiranja i obilježavanja pomorskog dobra propisan je odredbama Pravilnika o evidentiranju i obilježavanju pomorskog dobra (Narodne novine 29/05).

Sredstva namijenjena za upravljanje pomorskim dobrom čine sredstva od naknada za koncesiju i naknada za koncesijsko odobrenje, sredstva od naknada koje plaćaju vlasnici brodica i jahti upisanih u očevidnik brodica ili upisnik jahti radi upotrebe pomorskog dobra, a utvrđuju ih lučke kapetanije, sredstva od naknada šteta nastalih onečišćenjem pomorskog dobra te sredstva koja se osiguravaju u proračunima županija te gradova i općina za pomorsko dobro na njihovom području. Sredstva od naknada za koncesije uplaćuju se u jednakim dijelovima (po jednu trećinu) u državni proračun te u proračune županije i grada ili općine na čijem se području pomorsko dobro nalazi. Sredstva od naknada za upotrebu pomorskog dobra koje plaćaju vlasnici brodica i jahti upisanih u očevidnik brodica ili upisnik jahti prihod su županijskih proračuna, sredstva od naknada za koncesijska odobrenja prihod su gradskih i općinskih proračuna, dok su sredstva od naknada šteta nastalih onečišćenjem pomorskog dobra prihod državnog proračuna.

Opseg i uvjeti posebne upotrebe ili gospodarskog korištenja pomorskog dobra uređuju se odlukom i ugovorom o koncesiji. Koncesija za posebnu upotrebu pomorskog dobra daje se na zahtjev, a koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra na temelju provedenog javnog prikupljanja ponuda.

Posebnom upotrebom pomorskog dobra smatra se gradnja na pomorskom dobru građevina za potrebe vjerskih zajednica, za obavljanje djelatnosti na području kulture, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, znanosti, informiranja, športa, zdravstva, humanitarnih djelatnosti i drugih djelatnosti koje se ne obavljaju radi stjecanja dobiti, građevina i drugih objekata infrastrukture (ceste, pruge, vodovodna, kanalizacijska, energetska, telefonska mreža i sl.), građevina i drugih objekata za potrebe obrane, unutarnjih poslova i regulaciju rijeka te drugih sličnih infrastrukturnih objekata. Odluku o koncesiji za posebnu upotrebu pomorskog dobra za objekte državnog značaja donosi Vlada Republike Hrvatske, za objekte županijskog značaja županijska skupština, a za objekte lokalnog značaja gradsko ili općinsko vijeće.

Koncesija se daje na rok pet do 99 godina, ovisno o namjeni, opsegu i visini potrebnih ulaganja te ukupnim gospodarskim učincima koji se žele postići koncesijom. Koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra te za korištenje ili gradnju građevina od važnosti za županiju daje županijska skupština na rok do 20 godina, koji se na zahtjev ovlaštenika koncesije može produljiti do 30 godina, a prethodni postupak provodi nadležno upravno tijelo u županiji. Županijska skupština može ovlaštenje za davanje koncesija povjeriti gradu ili općini na čijem se području nalazi pomorsko dobro te u tom slučaju odluku o davanju koncesije donosi gradsko ili općinsko vijeće. Koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra koja obuhvaća korištenje ili gradnju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku daje Vlada Republike Hrvatske na rok do 50 godina, koji se na zahtjev ovlaštenika koncesije može produljiti do 60 godina, a prethodni postupak provodi ministarstvo nadležno za poslove pomorstva.

Koncesiju koja obuhvaća gradnju novih građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku, koja zahtijeva velika ulaganja te se ukupni gospodarski učinci ne mogu ostvariti u roku 50 godina, Vlada Republike Hrvatske daje na rok dulji od 50 godina uz suglasnost Hrvatskog sabora. Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku određene su propisima iz područja prostornog uređenja, a građevinama od važnosti za županiju smatraju se sve druge građevine.

Prije početka postupka davanja koncesije, davatelj koncesije provodi pripremne radnje za davanje koncesije koje se, prema odredbama Zakona o koncesijama, odnose na imenovanje stručnog povjerenstva za koncesiju, izradu studije opravdanosti davanja koncesije ili analize davanja koncesije, procjenu vrijednosti koncesije i izradu dokumentacije za nadmetanje.

Stručno povjerenstvo za koncesiju ima do sedam članova, a imenuje ih županijska skupština ili Vlada Republike Hrvatske kao davatelji koncesija. O svom radu vodi zapisnik, a zadaci su mu suradnja s davateljem koncesije pri provođenju pripremnih radnji za davanje koncesije, ocjena pristiglih ponuda, utvrđivanje prijedloga odluke o davanju koncesije ili prijedloga odluke o poništenju postupka davanja koncesije i obrazloženje tih prijedloga te obavljanje svih drugih radnji potrebnih za provedbu postupka davanja koncesije.

Studijom opravdanosti davanja koncesije posebno se uzimaju u obzir javni interes, utjecaj na okoliš, zaštitu prirode i kulturnih dobara, financijski učinci koncesije na državni proračun Republike Hrvatske, odnosno proračun jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te usklađenost s gospodarskim razvojnim planovima i planovima davanja koncesija. Sastoji se osobito od operativnog sažetka, općeg dijela, tehničke, financijske, ekonomske i pravne analize, po potrebi analize utjecaja na okoliš, odnosno prirodu, kulturna dobra i zdravlje te pripadajućih priloga, zaključka i preporuka. Iznimno, može sadržavati samo dio navedenih elemenata, ovisno o procjeni davatelja koncesije i u skladu s odredbama posebnog zakona, s tim da uvijek mora sadržavati određenje vrste i predmeta koncesije, procijenjenu vrijednost ugovora o koncesiji, predložene minimalne uvjete sposobnosti gospodarskog subjekta, rok na koji se daje koncesija, obrazloženje ima li koncesija značajke javno-privatnog partnerstva, te sve druge podatke nužne za izradu dokumentacije za nadmetanje. Davatelj koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra može, umjesto studije opravdanosti davanja koncesije, izraditi analizu davanja koncesije, koja mora na odgovarajući način obuhvatiti propisane elemente studije opravdanosti davanja koncesije.

Davatelj koncesije računa procijenjenu vrijednost koncesije kao ukupnu vrijednost predmeta koncesije, izraženu u kunama bez poreza na dodanu vrijednost, uključujući sve moguće izmjene i opcije ugovora o koncesiji i maksimalnu vrijednost izmjena. Procijenjena vrijednosti koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra računa se kao procijenjeni prihod koji će koncesionar, postupajući s pažnjom dobrog gospodarstvenika, ostvariti na temelju ugovora o koncesiji za vrijeme trajanja koncesije, umanjen za procijenjeni iznos naknade za koncesiju te diskontiran na neto sadašnju vrijednost po diskontnoj stopi koju odredi davatelj koncesije, a koja odražava trenutačne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika koji su karakteristični za ulaganja srodna predmetu koncesije. Procijenjena vrijednost koncesije računa se na temelju podataka iz studije opravdanosti davanja koncesije ili analize davanja koncesije, koju izrađuje davatelj koncesije.

Studijom se posebno uzima u obzir javni interes, utjecaj na okoliš, zaštita prirode i kulturnih dobara, financijski učinci koncesije na državni proračun odnosno proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te usklađenost s gospodarskim razvojnim planovima i planovima davanja koncesija. Kod koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra, davatelj koncesije može umjesto studije opravdanosti davanja koncesije izraditi analizu davanja koncesije koja mora obuhvatiti elemente studije opravdanosti davanja koncesije, a kada se više koncesija istodobno daje za isti ili sličan predmet koncesije, davatelj koncesije može izraditi jednu studiju opravdanosti davanja koncesije za sve koncesije, pazeći pri tome da studija jasno utvrdi posebnosti i sve elemente nužne za davanje svake pojedine koncesije.

Davatelj koncesije dužan je u dokumentaciji za nadmetanje i obavijesti o namjeri davanja koncesije navesti sredstvo i uvjete jamstva za ozbiljnost ponude koje ponuditelj mora dostaviti. Vrsta i vrijednost jamstava određuju se ovisno o posebnostima vrste i predmeta koncesije, u skladu s procjenom davatelja koncesije, a predlaže ih stručno povjerenstvo za koncesiju. Visina jamstva za ozbiljnost ponude utvrđuje se u apsolutnom novčanom iznosu, osim u opravdanim slučajevima, ne može iznositi više od 5,0 % procijenjene vrijednosti koncesije.

Na temelju odluke o koncesiji, koja mora biti utemeljena na nalazu i mišljenju stručnog povjerenstva za koncesiju, davatelj i ovlaštenik koncesije zaključuju ugovor o koncesiji kojim se uređuju uvjeti kojima tijekom trajanja koncesije mora udovoljavati ovlaštenik koncesije, visina i način plaćanja naknade za koncesiju, jamstva ovlaštenika koncesije te druga prava i obveze davatelja i ovlaštenika koncesije. Davatelj koncesije dužan je prije stupanja na snagu ugovora o koncesiji prikupiti od odabranog najpovoljnijeg ponuditelja odnosno podnositelja zahtjeva za dobivanje koncesije potrebna jamstva i/ili instrumente osiguranja naplate naknade za koncesiju te naknade štete koja može nastati zbog neispunjenja obveza iz ugovora o koncesiji (zadužnice, bankarske garancije, osobna jamstva, mjenice i polog) u iznosu određenom u skladu s procijenjenom vrijednosti koncesije te redovito provjeravati valjanost instrumenata osiguranja.

Naknada za koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra sastoji se od stalnog i promjenjivog dijela, a visina se određuje polazeći od gospodarske opravdanosti, odnosno profitabilnosti gospodarskog korištenja pomorskog dobra, koja se dokazuje studijom gospodarske opravdanosti, procijenjenog stupnja ugroženosti prirode, ljudskog okoliša i zdravlja ljudi te zaštite interesa i sigurnosti Republike Hrvatske. Iznimno se naknada za koncesiju ne mora ugovoriti kada je studijom opravdanosti ili analizom davanja koncesije utvrđeno da nije ekonomski opravdana. Naknade za koncesije dane radi posebne upotrebe pomorskog dobra određuju se u simboličnim iznosima, osim za koncesije za gradnju vodovodne, kanalizacijske, energetske i telefonske infrastrukture za koje se naknade utvrđuju kao za gospodarsku upotrebu pomorskog dobra. Postupak davanja koncesije na pomorskom dobru te kriteriji za određivanje visine koncesijske naknade propisani su odredbama Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (Narodne novine 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11, 83/12 i 10/17). Početni iznos koncesijske naknade za gospodarsko korištenje pomorskog dobra utvrđuje se prema propisanim kriterijima, ovisno o tome daje li se koncesija za obavljanje turističko-ugostiteljske djelatnosti, djelatnosti marikulture ili drugih gospodarskih djelatnosti, za korištenje plaža ili za korištenje luka posebne namjene.

Značajan dio pomorskog dobra odnosi se na područja morskih luka koje se, prema namjeni kojoj služe, dijele na luke otvorene za javni promet i luke za posebne namjene. Luke otvorene za javni promet mogu biti luke za međunarodni promet ili luke za domaći promet, a prema veličini i značaju dijele se na luke osobitog (međunarodnog) gospodarskog značaja za Republiku Hrvatsku, luke županijskog značaja i luke lokalnog značaja. Radi upravljanja, gradnje i korištenja luka otvorenih za javni promet mogu se osnivati lučke uprave. Republika Hrvatska osniva državne lučke uprave za luke državnog značaja, a županije županijske lučke uprave za luke županijskog i lokalnog značaja. Gradnja i održavanje lučke podgradnje (infrastrukture) financira se iz proračuna osnivača lučke uprave, a odnosi se na gradnju i održavanje operativne obale i drugih lučkih zemljišnih površina, lukobrana i drugih objekata infrastrukture (lučkih cestovnih i željezničkih prometnica, vodovodne, kanalizacijske, energetske i telefonske mreže, objekata za sigurnost plovidbe u luci). Luke za posebne namjene, prema djelatnostima koje se obavljaju u njima, mogu biti vojne luke, luke nautičkog turizma, industrijske, brodogradilišne, sportske, ribarske i druge luke slične namjene, a prema kriterijima propisanim odredbama Uredbe o razvrstaju luka otvorenih za javni promet i luka posebne namjene (Narodne novine 110/04 i 82/07), dijele se na luke od značaja za Republiku Hrvatsku i luke od županijskog značaja. Uvjeti za stjecanje statusa luke otvorene za javni promet određuju se posebnim propisima, dok se luke za posebne namjene, osim vojnih luka, određuju odlukom o davanju koncesije.

Koncesije za luke posebne namjene od županijskog značaja daje županijska skupština na rok do 20 godina, a za luke posebne namjene od značaja za Republiku Hrvatsku Vlada Republike Hrvatske na rok do 50 godina, odnosno na rok dulji od 50 godina uz suglasnost Hrvatskoga sabora. Kod određivanja roka na koji se daje koncesija uzima se u obzir namjena, opseg i visina potrebnih ulaganja te ukupni gospodarski učinci koji se žele postići koncesijom, a donošenje odluke o davanju koncesije za luke posebne namjene mora biti utemeljeno na prostornim planovima. Koncesija za luku posebne namjene - sportsku luku, može se dodijeliti samo udruzi registriranoj za obavljanje sportske djelatnosti, koja sportsku luku može koristiti samo za svoje članove, a u obavljanju djelatnosti ne može stjecati dobit.

Planski dokumenti

Pomorsko dobro je opće dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i jedan od najvrjednijih prirodnih resursa iznimnog gospodarskog potencijala te je Republika Hrvatska donijela dva strateška dokumenta u cilju dugoročno održivog razvoja te gospodarskog korištenja i zaštite pomorskog dobra.

U prosincu 2008. donesena je Strategija razvoja nautičkog turizma Republike Hrvatske od 2009. do 2019., kojom je, između ostalog, utvrđeno da bi područja planiranja izgradnje luka nautičkog turizma trebala biti devastirana područja, posebno ona za koja postoji program sanacije (kamenolomi, napuštene vojne luke, industrijska postrojenja i drugo). Predviđeno je da bi u navedenom razdoblju bio najprikladniji scenarij umjerenog razvoja, odnosno umjerene izgradnje novih prihvatnih kapaciteta (povećanje prihvatnih kapaciteta vezova za 15 000 plovnih objekata, na način da dvije trećine vezova bude na moru, a jedna trećina na kopnu), uz načelo uravnoteženog regionalnog razvoja (s mogućnošću odstupanja zbog uvažavanja obilježja pojedinih županija).

U srpnju 2014. donesena je Strategija pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske od 2014. do 2020. (Narodne novine 93/14), kojom su, između ostalog, utvrđeni pojedini strateški ciljevi i mjere za ostvarenje tih ciljeva, a odnose se na donošenje strateškog plana upravljanja i gospodarenja pomorskim dobrom, jačanje administrativnih kapaciteta kako bi se cjelokupni posao upisa pomorskog dobra završio do 2020. te povećanje prihoda od koncesija na pomorskom dobru. Prema podacima iskazanim u Strategiji, do 2013. u zemljišne knjige je upisano 3,0 % granica pomorskog dobra, a cilj je do 2020. upisati sve granice pomorskog dobra. Mjere određene za povećanje prihoda od koncesija na pomorskom dobru su pojednostavljenje postupaka davanja koncesija na pomorskom dobru, analiziranje modela utvrđivanja koncesijske naknade kako bi se kreirao novi sustav koji će povećati prihode te jačanje aktivnosti nadzora i mehanizama naplate koncesijskih naknada na pomorskom dobru. Strategijom je predviđeno da će Vlada Republike Hrvatske do travnja 2015. donijeti akcijski plan kojim će se utvrditi aktivnosti, nositelji i sudionike u provedbi, način provedbe i izvore financiranja pojedinih strateških mjera te osnovati odbor za praćenje provedbe akcijskog plana i Strategije. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2017.), akcijski plan nije donesen.

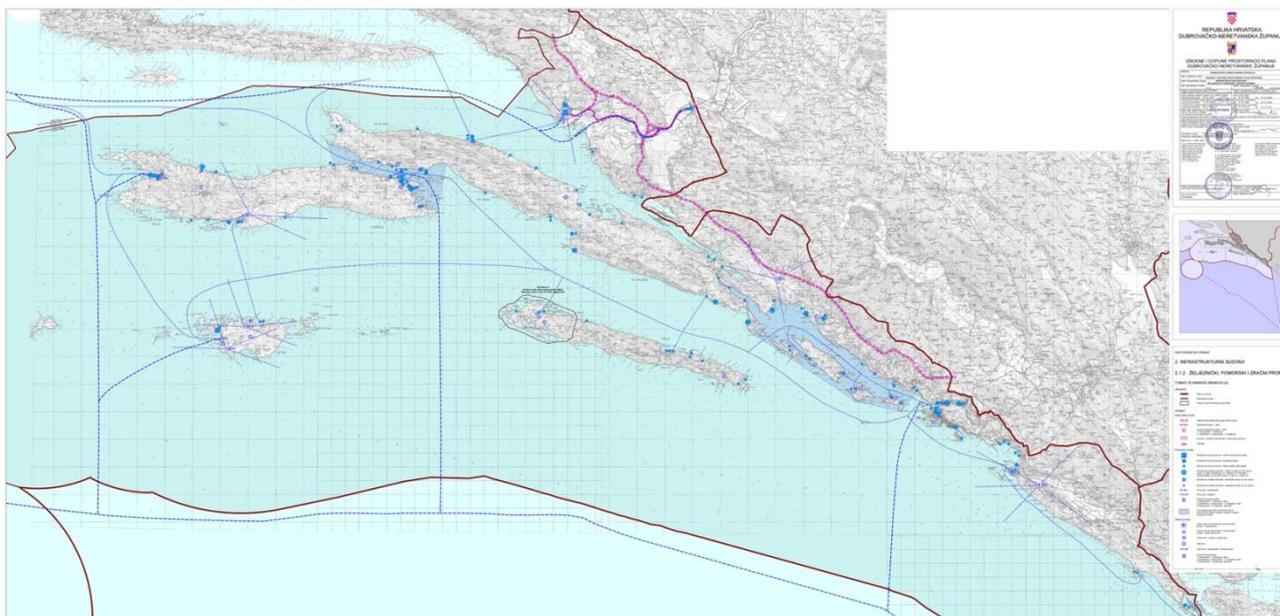
Županijska skupština je donijela Razvojne strategije Županije za 2011., 2012. i 2013. i njihove dopune za 2014. i 2015. te za razdoblje 2016. do 2020., koje sadrže mjere i aktivnosti za upravljanje pomorskim dobrom.

Prostor Županije čine dvije cjeline: relativno usko uzdužno obalno područje s nizom pučinskih i bližih otoka (od kojih su najznačajniji Korčula, Mljet, Lastovo i grupa Elafitskih otoka) te prostor Donje Neretve s gravitirajućim priobalnim dijelom. Prostor je prekinut državnom granicom s Bosnom i Hercegovinom. Županija obuhvaća 1 782 km² ili 3,2 % kopnene površine Republike Hrvatske i 7 490 km² ili 22,6 % morske površine. Kopnena i otočna obala Županije duljine je 562 km.

Županija u brojkama:

Dubrovačko-neretvanska županija	Kopneni dio	Morski dio	Ukupno
Površina županije:	1 782,49 km ²	7 489,88 km ²	9 272,37 km ²
Dužina državne granice:	164,29 km ²	253,42 km ²	417,71 km ²
Dužina županijske granice:	25,29 km ²	118,66 km ²	143,95 km ²
Dužina granice ukupno:	189,58 km ²	372,08 km ²	561,66 km ²
% površine u odnosu na Republiku Hrvatsku	3,15 %	22,56 %	10,32 %

Podaci se temelje na teritorijalnoj podjeli Zavoda za fotogrametriju u listopadu 1998. digitalnim postupkom.

Izvor: mrežna stranica Županije

Prema odredbi članka 56. Zakona o koncesijama, davatelji koncesija dužni su dostaviti Ministarstvu financija godišnji i srednjoročni (trogodišnji) plan davanja koncesija koji moraju biti usklađeni. Godišnji plan dostavlja se do isteka trećeg tromjesečja tekuće godine na standardnom obrascu koji objavljuje Ministarstvo financija na svojim mrežnim stranicama, a srednjoročni plan na zahtjev Ministarstva financija. U slučaju odstupanja godišnjeg plana od srednjoročnog plana, davatelj koncesije dužan je Ministarstvu financija dostaviti obrazloženje o navedenom odstupanju pri dostavi podataka o godišnjem planu davanja koncesija. Godišnji plan davanja koncesija sadrži osobito planirani broj koncesija, predviđene vrste i predmete koncesija, rokove na koje se koncesije planiraju dati, pravnu osnovu za davanje koncesije, procijenjenu godišnju naknadu za pojedinu koncesiju, popis ugovora o koncesiji koji istječu u godini na koju se plan odnosi s napomenom za koje se koncesije planira novi postupak davanja koncesije te obrazloženjem razloga za eventualno neplaniranje davanja nove koncesije. U srednjoročnom planu davanja koncesija navode se gospodarska i druga područja u kojima se planiraju dati koncesije, građevine koje će se graditi, odnosno djelatnosti koje će se obavljati na temelju koncesije, planirani rashodi za koncesije i prihodi od koncesija, ocjena očekivane gospodarske koristi od planiranih koncesija te drugi elementi od značaja za provedbu učinkovite politike koncesija.

Županija je u propisanim rokovima donijela godišnje planove davanja koncesija za 2014. (usvojen na županijskoj skupštini 16. prosinca 2013.), za 2015. (usvojen na županijskoj skupštini 19. prosinca 2014.) i za 2016. (usvojen na županijskoj skupštini 15. prosinca 2015.) te ih dostavila Ministarstvu financija. Navedeni planovi sadrže podatke o planiranim aktivnostima upravljanja pomorskim dobrom koje će se obavljati, zakonsku osnovu za davanje koncesija te vrijeme davanja i trajanja koncesija koji su iskazani u propisanim rokovima od pet do 20 godina, bez pojedinačnog određivanja roka na koji se daje koncesija i potrebne napomene za pojedine koncesije.

Planom davanja koncesija za 2014. predviđena je dodjela 30 koncesija, dok je za 2015. i 2016. predviđena dodjela 27 koncesija za svaku godinu. Godišnji planovi davanja koncesija za 2014., 2015. i 2016. sadrže i planirane koncesije, za koje istječu ugovori tijekom navedenih godina, na temelju Zakona o koncesijama, a odnose se na koncesije za gospodarsko korištenje dijela obale pružanjem turističko-ugostiteljskih usluga, korištenje luke posebne namjene i marikulture.

U godišnjim planovima davanja koncesija za 2014., 2015. i 2016. nema planiranih sredstava i izvora sredstava za njihovu provedbu, a prema odredbama članka 56. Zakona o koncesijama, godišnji plan davanja koncesija obavezno sadrži i procijenjenu godišnju naknadu za pojedinu koncesiju.

U srednjoročnom planu davanja koncesija, kojeg je donijela županijska skupština u prosincu 2013. (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 16/13) navode se gospodarska i druga područja u kojima se planiraju dati koncesije, građevine koje će se graditi, odnosno djelatnosti koje će se obavljati na temelju koncesije te potrebne napomene za pojedine koncesije. U srednjoročnom planu nisu navedeni planirani prihodi za koncesije i prihodi od koncesija i ocjena očekivane gospodarske koristi od planiranih koncesija u skladu s odredbama članka 56. Zakona o koncesijama.

Državni ured za reviziju nalaže u godišnjim planovima davanja koncesija, uz ostalo planirati i procijenjenu godišnju naknadu za pojedinu koncesiju, a u srednjoročnim planovima planirati prihode od koncesija te ocjenu očekivane gospodarske koristi od planiranih koncesija u skladu s odredbama članka 56. Zakona o koncesijama.

Prema odredbama članka 37. stavka 2. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama i članka 4. Uredbe o postupku utvrđivanja granice pomorskog dobra (Narodne novine 8/04 i 82/05), županije su dužne donositi godišnje planove upravljanja pomorskim dobrom, do 1. prosinca tekuće godine za narednu godinu te ih najkasnije do 15. prosinca tekuće godine dostaviti ministarstvu nadležnom za poslove pomorstva.

Županija je u propisanim rokovima donijela godišnje planove upravljanja pomorskim dobrom za 2014., 2015. i 2016. te ih dostavila Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture. Navedenim planovima utvrđuju se zadaci nadležnog županijskog Upravnog odjela radi izrade prijedloga granica pomorskog dobra, odnosno lučkih područja i njezine provedbe te provedbu drugih aktivnosti upravljanja pomorskim dobrom koje će se obavljati, ali ne sadrže planirana sredstva i izvore sredstava za njihovu provedbu te planirane rashode za upravljanje pomorskim dobrom.

Godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom za 2017. sadrži podatke o planiranim sredstvima i planiranim rashodima za upravljanje pomorskim dobrom.

Prema odredbi članka 2. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, koncesija je pravo kojim se dio pomorskog dobra djelomično ili potpuno isključuje iz opće upotrebe i daje na posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje fizičkim i pravnim osobama, u skladu s prostornim planovima.

Prostornim planom Županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 6/03, 3/05, 7/10, 4/12, 9/13, 2/15 i 7/16 te presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske Narodne novine broj 10/15) utvrđeno je gospodarsko korištenje pomorskog dobra radi obavljanja djelatnosti marikulture (uzgajalište školjkaša, kavezni uzgoj riba, kavezni uzgoj školjkaša i riba i otpremni centar). Devet lokacija, površine 9 296,00 ha određeno je za buduće obavljanje djelatnosti marikulture.

Nadalje, u prostornom planu je navedeno da morske plaže na području Županije mogu biti uređene i prirodne, a detaljno se prostornim planom određuju uređene plaže općina i gradova. Uređenim plažama smatraju se plaže infrastrukturno i sadržajno opremljene tuševima, kabinama i sanitarnim uređajima, dok su prirodne plaže infrastrukturno neopremljene.

Prostornim planom Županije utvrđene su postojeće luke posebne namjene od važnosti za Republiku Hrvatsku i za Županiju (tri brodogradilišne luke državnog i županijskog značaja, industrijska luka državnog značaja i dvije ribarske luke državnog i županijskog značaja). Luke nautičkog turizma u građevinskom području naselja i izdvojenom građevinskom području izvan naselja mogu se prostornim planom županije proširiti ili planirati s površinom akvatorija do najviše 10 ha.

Od pomorskih građevina za čije je korištenje ili gradnju davanje koncesija u nadležnosti županijske skupštine, prostornim planom Županije utvrđeno je deset lokaliteta nautičkog turizma do 200 vezova, 20 lokaliteta do 100 vezova i sedam sportskih luka. Detaljni uvjeti uređenja luka posebne namjene utvrđuju se prostornim planovima općina i gradova. Sidrište je dio morskog ili vodenog prostora pogodnog za sidrenje plovniha objekata opremljeno napravama za sigurno sidrište. Prema prostornom planu, sidrište je moguće planirati u naseljima, izdvojenim građevinskim područjima te izvan naselja s najviše 60 plutača. Sidrišta će se detaljnije planirati prostornim planovima općina i gradova na temelju maritimne studije ili stručne podloge vrednovanja akvatorija. Prostornim planom je planirana lokacija sidrišta u Skrivenoj Luci u općini Lastovo s najviše 60 plutača.

Davanje koncesija, obračun naknada za koncesiju te mjere naplate prihoda

U skladu s odredbom članka 4. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08 i 61/11), Županija je u listopadu 2016. donijela Pravilnik o unutarnjem redu Upravnih tijela Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 11/16), kojim je utvrdila unutarnje ustrojstvo upravnih tijela, nazive i opise poslova radnih mjesta, stručne i druge uvjete za raspored na radna mjesta, broj izvršitelja i druga pitanja od značaja za rad upravnih tijela u skladu sa statutom i općim aktima. Prema Pravilniku, poslovi iz područja upravljanja pomorskim dobrom obavljaju se u Upravnom odjelu za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku Županije, u kojem navedene poslove obavlja sedam zaposlenika (pročelnik, pomoćnik pročelnika, dva viša savjetnika, dva viša stručna suradnika i administrativni referent). Navedeni upravni odjel obavlja poslove vezane za pomorstvo, uz druge poslove iz djelokruga upravnog odjela, kao što su poslovi vezani za turizam, poduzetništvo, obnovljive izvore energije i mjere energetske učinkovitosti.

Dva zaposlenika (viši savjetnik i viši stručni suradnik) te djelomično pročelnik, obavljaju poslove iz djelokruga pomorstva. Županija je osigurala odgovarajuću tehničku podršku (računala i računalne programe) za učinkovito obavljanje poslova upravljanja pomorskim dobrom.

- Utvrđivanje granica pomorskog dobra

Prema odredbama članaka 7. i 14. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, koncesija na pomorskom dobru može se dati nakon što je utvrđena granica pomorskog dobra i provedena u katastru i zemljišnim knjigama, a utvrđuje je Povjerenstvo za granice pomorskog dobra Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, na prijedlog županijskog povjerenstva, kojeg odlukom osniva župan za svaku županiju na čijem području se utvrđuje pomorsko dobro. Kriteriji i postupak utvrđivanja granice pomorskog dobra, lučkog područja luka posebne namjene (marine, sportske, industrijske) i luka otvorenih za javni promet, način izrade prijedloga granice, plan raspodjele troškova utvrđivanja granice te sastav županijskog povjerenstva za granice pomorskog dobra propisani su odredbama Uredbe o postupku utvrđivanja granice pomorskog dobra, a način obilježavanja granice pomorskog dobra i provedbe u katastru i zemljišnim knjigama odredbama Pravilnika o evidentiranju i obilježavanju pomorskog dobra.

Župan je u studenome 2005. donio Odluku, a u siječnju 2014. izmjene i dopune Odluke o osnivanju Povjerenstva za granice pomorskog dobra Dubrovačko-neretvanske županije (dalje u tekstu: Županijsko povjerenstvo za granice pomorskog dobra) (Službeni glasnik Dubrovačko neretvanske županije 10/05, izmjene i dopune Odluke nisu objavljene u Službenom glasniku). Županijsko povjerenstvo za granice pomorskog dobra imenovano je u skladu s odredbom članka 14. Uredbe o postupku utvrđivanja granice pomorskog dobra. Sastoji se od predstavnika županijskih upravnih odjela nadležnih za poslove turizma, pomorstva, poduzetništva i energetiku te poslove prostornog uređenja, predstavnika nadležnog područnog ureda za katastar, predstavnika nadležne lučke kapetanije te predstavnika općinskih sudova nadležnih za vođenje evidencije o pomorskom dobru (promjenjivi član) i predstavnika jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalazi pomorsko dobro (promjenjivi član). Županijsko povjerenstvo za granice pomorskog dobra utvrđuje prijedloge granica pomorskog dobra prema godišnjim planovima upravljanja pomorskim dobrom. Planovima upravljanja pomorskim dobrom za 2014., 2015. i 2016. planirano je utvrđivanje granica lučkog područja za luke posebne namjene i luke otvorene za javni promet.

Prema podacima Županije, Županijsko povjerenstvo za granice pomorskog dobra od 2014. do 2016. održalo je osam sjednica (dvije u 2014., tri u 2015. i tri sjednice u 2016.), o čemu su sastavljeni zapisnici. Prema podacima iz zapisnika Povjerenstva za granice pomorskog dobra utvrđena su 24 prijedloga granica pomorskog dobra (četiri prijedloga u 2014., deset u 2015. i deset prijedloga u 2016.). Uvidom u pojedine prijedloge granica pomorskog dobra, utvrđeno je da sadrže elemente propisane odredbama Uredbe o postupku utvrđivanja granice pomorskog dobra, koji se odnose na opis granice pomorskog dobra s obrazloženjem prijedloga granice pomorskog dobra i obvezne priloge (preslik katastarskog plana i izvod iz posjedovnog lista, geodetski snimak područja s ucrtanim prijedlogom granice pomorskog dobra, ovjeren od povjerenstva, izvod iz dokumentacije prostornog uređenja, izvod iz zemljišnih knjiga, fotografije područja za koje se predlaže granica pomorskog dobra te elektronski oblik zapisa predložene granice pomorskog dobra).

Prijedlozi Županijskog povjerenstva za granice pomorskog dobra dostavljaju se povjerenstvu za granice ministarstva nadležnog za poslove pomorstva, koje granicu pomorskog dobra utvrđuje rješenjem u upravnom postupku. Nakon konačnosti, rješenja o utvrđenoj granici pomorskog dobra, povjerenstvo dostavlja nadležnom općinskom državnom odvjetništvu radi provedbe upisa u katastru i zemljišnim knjigama. Primjerak rješenja dostavlja se županijskom povjerenstvu za granice pomorskog dobra. Od 2014. do 2016. povjerenstvo za granice nadležnog ministarstva dostavilo je županijskom povjerenstvu za granice pomorskog dobra 17 konačnih rješenja o utvrđenoj granici pomorskog dobra (pet u 2014., šest u 2015. i šest u 2016.). Postupci donošenja konačnih rješenja o utvrđenoj granici pomorskog dobra su bili dugotrajni te su rješenja povjerenstva za granice nadležnog ministarstva donesena nekoliko godina nakon utvrđenih prijedloga Županijskog povjerenstva za granice pomorskog dobra. Koncem 2016. nije riješeno 37 prijedloga granica pomorskog dobra koje je Županijsko povjerenstvo za granice pomorskog dobra dostavilo povjerenstvu za granice nadležnog ministarstva, što uzrokuje odgađanje daljnji radnji propisanih odredbama Pravilnika o evidentiranju i obilježavanju pomorskog dobra, koje se odnose na izradu, pregled i potvrđivanje geodetskog elaborata za potrebe evidentiranja pomorskog dobra te provedbu tog elaborata u katastru i zemljišnim knjigama. Prema obrazloženju nadležnog ureda Županije, za pretpostaviti je da je uzrok dugotrajnosti postupaka utvrđivanja granica pomorskog dobra što povjerenstvo za granice nadležnog ministarstva, koje se sastoji od tri člana, nije u mogućnosti obraditi veliki broj utvrđenih prijedloga županijskih povjerenstava i donositi konačna rješenja o utvrđenoj granici pomorskog dobra u kraćim rokovima.

Državni ured za reviziju predlaže voditi evidenciju o dužini i površini pomorskog dobra upisanog u zemljišne knjige u svrhu praćenja ostvarivanja ciljeva utvrđenih u Strategiji pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske od 2014. do 2020. Prema navedenoj Strategiji, cilj je do 2020. upisati sve granice pomorskog dobra u zemljišne knjige. Određivanje granica pomorskog dobra, evidentiranje u katastru i uknjižba pomorskog dobra u zemljišnim knjigama preduvjeti su za upravljanje pomorskim dobrom. Stoga je Državni ured za reviziju mišljenja da je u procesu utvrđivanja granica pomorskog dobra nužna učinkovita suradnja svih nadležnih tijela, odnosno potpuna i pravodobna razmjena informacija, kako bi tijekom radnji tog složenog procesa bio što transparentniji, a dugotrajni postupci utvrđivanja granica pomorskog dobra kraći, što bi omogućilo učinkovitije korištenje pomorskog dobra kao komparativne prednosti Republike Hrvatske.

Prema odredbama Pravilnika o evidentiranju i obilježavanju pomorskog dobra, na traženje županije, kao podnositelja zahtjeva za utvrđivanje granice pomorskog dobra, a na temelju rješenja povjerenstva nadležnog ministarstva, kao konačnog akta kojim je utvrđena granica pomorskog dobra, izrađuje se geodetski elaborat za potrebe evidentiranja pomorskog dobra. Na zahtjev ovlaštene geodetske tvrtke, županijsko povjerenstvo za granice potvrđuje da je geodetski elaborat izrađen u skladu s aktom o utvrđivanju granice pomorskog dobra. Geodetski elaborat se koristi za potrebe evidentiranja pomorskog dobra u katastru i zemljišnim knjigama nakon što ga pregleda i potvrdi nadležni katastarski ured, koji je o tome dužan obavijestiti županijsko povjerenstvo za granice pomorskog dobra, županiju kao naručitelja geodetskog elaborata i nadležno državno odvjetništvo. Obavještenje se provodi prijavnim listom za zemljišnu knjigu, preslik katastarskog plana s ucrtanim dotadašnjim i novo uspostavljenim stanjem i primjerkom konačnog rješenja donesenog u upravnom postupku. O provedbi prijavnog lista za pomorsko dobro u zemljišnim knjigama zemljišnoknjižni odjel nadležnog općinskog suda obavještava županijsko povjerenstvo za granice pomorskog dobra, nadležno državno odvjetništvo i nadležni katastarski ured.

Od 2014. do 2016. županijsko povjerenstvo za granice pomorskog dobra, dostavilo je nadležnom katastarskom uredu 19 potvrđenih geodetskih elaborata za potrebe evidentiranja pomorskog dobra (tri u 2014., pet u 2015. i jedanaest u 2016.) radi pregleda i potvrde te provedbe u katastru i zemljišnim knjigama. Nadležni katastarski ured obavještava županijsko povjerenstvo za granice pomorskog dobra o pregledanim i potvrđenim geodetskim elaboratima koji se provode u katastru zemljišta i katastru nekretnina temeljem zahtjeva nadležnog državnog odvjetništva.

- Postupci davanja koncesija

Prema odredbama Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru, inicijativu za pokretanje postupka davanja koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra može dati svaka fizička ili pravna osoba. Pismo inicijative treba sadržavati podatke o području pomorskog dobra i namjeni koncesije, a podnosi se nadležnom upravnom odjelu u županiji.

Nakon zaprimanja pisma inicijative, nadležni upravni odjel dužan je provjeriti je li područje za koje se traži koncesija određeno i upisano kao pomorsko dobro, provjeriti kod tijela nadležnog za izdavanje lokacijske dozvole je li donesen prostorni plan temeljem kojeg je moguće izdati lokacijsku dozvolu za traženi zahvat u prostoru i je li zahvat planiran tim planom, izvijestiti podnositelja inicijative o nemogućnosti pokretanja postupka koncesije uz obrazloženje ili izraditi prijedlog odluke o javnom prikupljanju ponuda i dostaviti ga zajedno s natječajnom dokumentacijom davatelju koncesije te o izradi prijedloga odluke o javnom prikupljanju ponuda obavijestiti grad ili općinu na čijem se području pokreće postupak davanja koncesije. Davatelj koncesije odlučuje o pokretanju postupka davanja koncesije donošenjem odluke o javnom prikupljanju ponuda, koja mora sadržavati početni iznos naknade za koncesiju utvrđen po propisanim kriterijima te druge propisane podatke i kriterije temeljem kojih će se izvršiti odabir najpovoljnije ponude. Pri otvaranju pristiglih ponuda, nadležni upravni odjel utvrđuje broj dostavljenih ponuda, provjerava je li dostavljena sva tražena dokumentacija te utvrđuje sposobnost ponuditelja, o čemu se vodi zapisnik koji se zajedno s ponudama dostavlja stručnom povjerenstvu za ocjenu ponuda, koje donosi nalaz s ocjenom ponuda i mišljenje o najpovoljnijoj ponudi s obrazloženjem te ih dostavlja nadležnom upravnom odjelu koji je dužan izraditi prijedlog odluke o koncesiji i dostaviti ga davatelju koncesije. Ugovor o koncesiji može se zaključiti po izvršnosti lokacijske dozvole izdane za zahvat u prostoru obuhvaćenim koncesijom.

Prije potpisivanja ugovora o koncesiji, odabrani ponuditelj obavezan je pribaviti jamstvo banke za ispunjenje obveza iz ugovora o koncesiji u visini 5,0 % ponuđene vrijednosti investicije s rokom važenja šest mjeseci dužim od planiranog roka završetka investicije, koja mora biti bezuvjetna, bez prigovora i naplativa na prvi poziv te prihvatljive instrumente osiguranja plaćanja koncesijske naknade. Ukoliko odabrani ponuditelj u propisanom roku dvije godine od odluke o odabiru ponuditelja ne pribavi jamstvo banke, ugovor o koncesiji se neće zaključiti, a davatelj koncesije će naplatiti jamstvo za ozbiljnost ponude.

Prema odredbi članka 23. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, odluka o koncesiji mora biti utemeljena na nalazu i mišljenju stručnog tijela za ocjenu ponuda koje imenuje županijska skupština iz redova stručnjaka za prostorno planiranje, turizam i zaštitu okoliša te stručnjaka pomorsko-prometne struke i druge odgovarajuće struke iz područja koje obuhvaća određena koncesija te je Županija u ožujku i u rujnu 2004. donijela rješenje o imenovanju predsjednika i članova stručnog tijela za ocjenu ponuda za koncesije na pomorskom dobru.

Prema odredbi članka 14. Zakona o koncesijama županijska skupština je od 2014. do 2016. imenovala za svaki postupak dodjele koncesije stručno povjerenstvo za ocjenu ponuda.

Koncesija za posebnu upotrebu pomorskog dobra daje se na temelju pisanog zahtjeva, koji mora sadržavati propisane podatke o podnositelju zahtjeva i namjeni upotrebe pomorskog dobra te očitovanje nadležnog tijela za prostorno uređenje o usklađenosti idejnog rješenja zahvata na pomorskom dobru s prostorno-planskom dokumentacijom. Zahtjev se podnosi nadležnom upravnom odjelu u županiji koji je, nakon zaprimanja pisanog zahtjeva, dužan provjeriti je li područje za koje se traži koncesija određeno i upisano kao pomorsko dobro, izvijestiti podnositelja zahtjeva o nemogućnosti davanja koncesije za posebnu upotrebu uz obrazloženje ili ga ovlastiti da podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole ili da pokrene postupak izrade detaljnog plana uređenja. Nakon dobivanja lokacijske dozvole ili izrade detaljnog plana uređenja, nadležni upravni odjel izrađuje prijedlog odluke o dodjeli koncesije i dostavlja ga davatelju koncesije.

Kada se koncesija za posebnu upotrebu daje u svrhu gradnje na pomorskom dobru, odluka o koncesiji mora sadržavati rok u kojem je ovlaštenik koncesije dužan ishoditi građevinsku dozvolu, ukoliko je ona propisana. Ako ovlaštenik koncesije u zadanom roku ne ishodi građevinsku dozvolu, odluka o koncesiji prestaje važiti. Kada se ispune uvjeti iz odluke o koncesiji za posebnu upotrebu pomorskog dobra, zaključuje se ugovor o koncesiji.

Prema podacima iz Registra koncesija, Županija je do konca 2016. dala 76 koncesija na pomorskom dobru, od čega je koncem 2016. aktivna 41 koncesija.

Detaljniji podaci o aktivnim koncesijama daju se u Prilogu 1 ovog izvješća, dok se u tablici broj 2 daju podaci o vrstama koncesija i broju aktivnih ugovora o koncesijama na pomorskom dobru koncem 2016. koje je dala Županija, prema podacima iz Registra koncesija.

Tablica broj 2

Vrste koncesija i broj aktivnih ugovora o koncesijama na pomorskom dobru koncem 2016. koje je dala Županija

Redni broj	Vrsta koncesije	Broj aktivnih ugovora o koncesiji koncem 2016.
	1	2
1.	Gospodarsko korištenje plaža	16
2.	Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture - uzgoj ribe	2
3.	Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture - uzgoj školjaka	2
4.	Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje drugih gospodarskih djelatnosti (ugostiteljsko-turistička djelatnost)	9
5.	Gospodarsko korištenje luka nautičkog turizma - marine	2
6.	Gospodarsko korištenje luka nautičkog turizma - sidrišta i privezišta	2
7.	Gospodarsko korištenje sportskih luka	2
8.	Posebna upotreba pomorskog dobra	6
	Ukupno	41

Od ukupnog broja aktivnih ugovora o koncesiji (41) na pomorskom dobru koncem 2016. koje je dala Županija, od 2014. do 2016. je dano 16 koncesija, od čega se devet odnosi na gospodarsko korištenje plaža, dvije na posebnu upotrebu pomorskog dobra, a po jedna na gospodarsko korištenje pomorskog dobra za uzgoj ribe, luku posebne namjene - sidrište, marinu i sportsku luku i za obavljanje drugih gospodarskih djelatnosti (ugostiteljsko-turistička djelatnost).

U tablici broj 3 daju se podaci o aktivnim koncesijama na pomorskom dobru koncem 2016., koje je Županija dala od 2014. do 2016., prema podacima iz Registra koncesija.

Tablica broj 3

Aktivne koncesije na pomorskom dobru koncem 2016.
koje je Županija dala od 2014. do 2016.

Redni broj	Opis pomorskog dobra za koje je dana koncesija	Grad ili općina na čijem se području nalazi pomorsko dobro	Trajanje koncesije	Površina pomorskog dobra u m ²	Ugovorena visina stalnog dijela naknade za koncesiju u kn/m ² zauzetog pomorskog dobra	Ugovoreni godišnji iznos stalnog dijela naknade za koncesiju u kn	Ugovoreni postotak promjenjivog dijela naknade za koncesiju od prihoda koncesionara
	1	2	3	4	5	6	7
Gospodarsko korištenje plaža							
1.	Uređena javna plaža ispred hotela Lafodia	Dubrovnik	1.4.2014.- 1.4.2024.	5 900	28,80	170.000,00	3,0
2.	Uređena javna plaža ispred hotela Valamar	Dubrovnik	1.4.2014.- 1.4.2034.	18 149	22,40	406.250,00	5,0
3.	Uređena javna plaža u k.o. Gruž, plaža Kava	Dubrovnik	1.9.2014.- 1.9.2034.	13 707	27,36	375.000,00	6,0
4.	Uređena javna plaža ispred hotela Feral, Brno	Smokvica	1.6.2015.- 1.6. 2025.	6 300	6,01	37.850,00	3,0
5.	Uređenje plažno-rekreacijskog prostora uvale Sumratin, područje I	Dubrovnik	1.7.2015.- 30.6.2035.	15 297	105,25	1.610.000,00	3,4
6.	Uređenje plažno-rekreacijskog prostora uvale Sumratin, područje VI	Dubrovnik	1.7.2015.- 30.6.2035.	8 350	37,13	310.000,00	3,4
7.	Uređena javna plaža ispred hotela Božica u uvali Suđurađ	Dubrovnik	1.11.2016.- 31.10.2026.	1 700	28,53	48.500,00	3,0
8.	Uređena javna plaža ispred hotela Grand	Orebić	1.8.2016.- 31.7.2026.	6 800	10,02	68.100,00	3,0
9.	Uređena javna plaža ispred hotela Excelsior	Dubrovnik	1.8.2016.- 31.7.2026.	5 770	49,93	288.110,00	3,0
Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture - uzgoj ribe							
10.	Uzgoj bijele ribe uz otočić Galičnjak u Mljetskom kanalu	Mljet	1.2.2014.- 1.2.2029.	35 000	0,57	20.000,00	1,0
Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje drugih gospodarskih djelatnosti							
11.	Pružanje turističko ugostiteljskih usluga u k.o. Slivno, naselje Komarna	Slivno	1.1.2015.- 1.1.2025.	5 200	5,00	26.000,00	3,0
Gospodarsko korištenje luka nautičkog turizma - marina							
12.	Marina Pasadur	Lastovo	1.1.2015.- 1.1.2030.	-	-	72.072,00	5,0
Gospodarsko korištenje luka nautičkog turizma - sidrište							
13.	Sidrište u uvali Skrivena luka	Lastovo	1.2.2014.- 1.2.2024.	2 900	4,00	11.600,00	2,0
Gospodarsko korištenje sportskih luka							
14.	Sportska luka Orebić	Orebić	1.9.2016.- 31.8.2026.	17 174	1,00	17.174,00	20,0
Posebna upotreba pomorskog dobra							
15.	Izgradnja trafostanice-Elektrojug Dubrovnik	Dubrovnik	25.4.2016.- 25.4.2036.	-	-	1.600,00	0,0
16.	Korištenja sohe radi izobrazbe studenata Sveučilišta	Dubrovnik	1.1.2016.- 31.12.2029.	-	-	1 200	0,0

Postupci davanja koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra pokrenuti su na temelju studija opravdanosti davanja koncesija odnosno analiza davanja koncesija i pisama inicijative pravnih i fizičkih osoba zainteresiranih za korištenje pomorskog dobra, koja sadrže podatke o području pomorskog dobra i namjeni koncesije.

Po zaprimanju pisama inicijative, Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku obavio je propisane provjere u skladu s odredbama Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru i utvrdio da su područja za koja se traže koncesije određena i upisana kao pomorsko dobro, da su doneseni prostorni planovi na temelju kojih su izdane ili je moguće izdati lokacijske dozvole za tražene zahvate na pomorskom dobru, kada je ona propisana te da su traženi zahvati planirani tim planovima. Izradio je prijedloge odluka o javnom prikupljanju ponuda i dostavio ih zajedno s natječajnom dokumentacijom županijskoj skupštini te o izradi navedenih prijedloga obavijestio jedinice lokalne samouprave na čijim se područjima nalazi pomorsko dobro za koje su pokrenuti postupci davanja koncesija. Županijska skupština je donijela odluke o javnom prikupljanju ponuda, koje sadrže propisane podatke i kriterije za odabir najpovoljnije ponude. Odluke o javnom prikupljanju ponuda objavljene su u Elektroničkom oglasniku javne nabave.

Po objavljenom javnom prikupljanju ponuda pristigle ponude otvarala je komisija za dodjelu koncesija (koju imenuje pročelnik Upravnog odjela za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku) za svaki postupak posebno. Komisija je utvrdila broj pristiglih ponuda, provjerila dostavljenu dokumentaciju, o čemu su sastavljeni zapisnici koji su zajedno s ponudama dostavljeni stručnom povjerenstvu za koncesiju na pomorskom dobru. Stručno povjerenstvo je donijelo nalaze s ocjenom ponuda i mišljenja o najpovoljnijoj ponudi s obrazloženjem te ih dostavilo Upravnom odjelu za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku koji je izradio prijedloge odluka o koncesijama i dostavio ih županijskoj skupštini. Županijska skupština je donijela odluke o koncesijama koje su utemeljene na nalazima i mišljenjima stručnog povjerenstva za koncesije. Prema odredbi članka 24. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, odluke o koncesiji, između ostalog, sadrže odredbe o područjima pomorskog dobra koja se daju na gospodarsko korištenje, načinu, uvjetima i vremenu korištenja, naknadama koje se plaćaju za koncesije, ovlaštenjima davatelja koncesija, pravima i obvezama ovlaštenika koncesija uključujući i obvezu održavanja i zaštite pomorskog dobra. Prema odlukama o koncesiji (16 odluka), koncesije za gospodarsko korištenje plaže dane su bez mogućnosti ograđivanja plaža i naplate ulaska na plaže.

Na temelju odluka o koncesijama, koje su objavljene u županijskom službenom glasilu, Županija je s odabranim ponuditeljima zaključila ugovore o koncesijama kojima su, u skladu s odredbom članka 25. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, pobliže uređene namjene za koju se daju koncesije, uvjeti kojima tijekom trajanja koncesija moraju udovoljavati ovlaštenici koncesija, visine i način plaćanja naknada za koncesije, jamstva ovlaštenika koncesija te druga prava i obveze davatelja i ovlaštenika koncesija.

Prije potpisivanja ugovora o koncesijama, odabrani ponuditelji su dostavili Županiji propisane bankarske garancije u propisanoj visini i s propisanim rokom važenja za dobro ispunjenje obveza iz ugovora o koncesijama te bjanko zadužnice ovjerene kod javnog bilježnika kao instrumente osiguranja plaćanja koncesijskih naknada.

Koncesije (šest aktivnih koncesija) za posebnu upotrebu pomorskog dobra dane su radi izgradnje energetske infrastrukture, u svrhu športskih aktivnosti, organizaciju i okupljanje djece, korištenje sohe za izobrazbu pomoraca, postavljanje spomen obilježja na otoku Jakljanu te uređenje i održavanje pomorskog dobra ispred Samostanske cjeline u Rožatu, (na temelju zahtjeva Sveučilišta u Dubrovnik, sportskog kluba, jedne udruge, franjevačkog samostana i distributera električne energije). Zahtjevi sadrže podatke o navedenim pravnim osobama i namjeni upotrebe pomorskog dobra te idejna rješenja zahvata na pomorskom dobru. Nakon zaprimanja pisanih zahtjeva, Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku utvrdio je da su područja za koja se traže koncesije određena i upisana kao pomorsko dobro te je izradio prijedloge odluka o dodjeli koncesija i dostavio ih županijskoj skupštini. Županijska skupština je donijela odluke o koncesijama koje su objavljene u županijskom službenom glasilu te su s ovlaštenicima koncesija zaključeni ugovori o koncesijama. Prije potpisivanja ugovora o koncesijama, ovlaštenici koncesija su dostavili Županiji bjanko zadužnice ovjerene kod javnog bilježnika kao instrumente osiguranja plaćanja koncesijskih naknada. Naknada za koncesiju za posebnu upotrebu pomorskog dobra radi izgradnje energetske infrastrukture utvrđena je bez izrade studije opravdanosti davanja koncesije ili analize davanja koncesije, pri čemu za navedenu koncesiju nije utvrđen promjenjivi dio naknade.

Prema odredbi članka 28. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, naknade za koncesije za posebnu upotrebu pomorskog dobra radi izgradnje vodovodne, kanalizacijske, energetske i telefonske infrastrukture utvrđuju se kao za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, a visina naknade za koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra se određuje polazeći od gospodarske opravdanosti, odnosno profitabilnosti gospodarskog korištenja pomorskog dobra koja se dokazuje studijom gospodarske opravdanosti.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi visinu naknade za koncesiju za posebnu upotrebu pomorskog dobra kada se ona utvrđuje kao za gospodarsko korištenje pomorskog dobra određivati na temelju studije opravdanosti davanja koncesije ili analize davanja koncesije, u skladu s odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.

Županija je dostavila nadležnom ministarstvu izvješće o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara za 2014., 2015. i 2016. U 2014. raskinuto je pet ugovora, a zaključeno je pet novih ugovora, u 2015. raskinuto je šest ugovora, a zaključeno je pet novih ugovora te su u 2016. raskinuta četiri govora, a zaključeno je šest novih ugovora.

- Prijenos koncesija i potkoncesije

Prema odredbi članka 35. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, koncesija se može prenijeti u cijelosti ili dati dijelom u potkoncesiju u istom opsegu i pod istim uvjetima pod kojima je dana, uz suglasnost davatelja koncesije.

Prema odredbi članka 6. Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru, ovlaštenik koncesije podnosi davatelju koncesije pisani obrazloženi prijedlog davanja dijela koncesije u potkoncesiju pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj za obavljanje obrta, ukoliko iz organizacijsko-tehnoloških, financijskih ili drugih opravdanih razloga više nije u mogućnosti u cijelosti koristiti koncesiju i izvršavati obveze i prava iz ugovora o koncesiji, odnosno ako smatra da bi obavljanje djelatnosti za koju je dobio koncesiju bilo učinkovitije davanjem dijela u potkoncesiju. Davatelj koncesije dužan je u roku 30 dana od dana zaprimanja prijedloga dati suglasnost na prijedlog davanja dijela koncesije u potkoncesiju ili ga odbiti. Ako davatelj koncesije da suglasnost, ovlaštenik koncesije i potkoncesionar zaključuju ugovor o potkoncesiji.

Od 2014. do 2016. Županija je dala suglasnost za zaključivanje jednog ugovora o potkoncesiji koju je zatražio koncesionar. Odluka o davanju suglasnosti za davanje dijela koncesije u potkoncesiju odnosi se na prijedlog ovlaštenika koncesije, koji je predložio davanje dijela koncesija za gospodarsko korištenje plaža u potkoncesiju jer smatra da bi obavljanje djelatnosti za koje je dobivena koncesija bilo učinkovitije davanjem dijela u potkoncesiju. Odluku o davanju suglasnosti za davanje dijela koncesije za plažu donijela je Županijska skupština u travnju 2015. Ugovor o potkoncesiji zaključen je između ovlaštenika koncesije i potkoncesionara u lipnju 2015.

Prema odredbama članaka 4. i 5. Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru, ovlaštenik koncesije podnosi davatelju koncesije pisani obrazloženi prijedlog prijenosa koncesije na drugu pravnu ili fizičku osobu registriranu za obavljanje obrta, u slučaju da iz gospodarskih, organizacijskih, financijskih ili dugih opravdanih razloga više nije u mogućnosti izvršavati obveze iz ugovora o koncesiji, u opsegu i na način utvrđen odlukom i ugovorom o koncesiji, pri čemu mora navesti i razlog prijenosa koncesije baš na predloženu osobu. Uz prijedlog prijenosa prilaže se pisana izjava osobe na koju bi se prenijela koncesija, ovjerena kod javnog bilježnika, kojom ona pristaje na prijenos, kao i propisani dokazi o njejoj sposobnosti za koncesiju, radi ocjene udovoljava li uvjetima za davanje koncesije. O prihvaćanju prijedloga prijenosa koncesije davatelj koncesije odlučuje donošenjem odluke o davanju suglasnosti na prijenos koncesije, kojom utvrđuje rok za zaključivanje ugovora o prijenosu koncesije između davatelja koncesije, dosadašnjeg ovlaštenika koncesije i osobe na koju se prenosi koncesija, a koja zaključivanjem ugovora postaje ovlaštenik koncesije.

Od 2014. do 2016. Županija je donijela odluku o suglasnosti na prijenos koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti uzgoja ribe, koja je prihvaćena u srpnju 2014. i objavljena u županijskom službenom glasilu. Na temelju odluke o davanju suglasnosti za prijenos koncesija, zaključen je ugovor o prijenosu koncesije između Županije i ovlaštenika koncesije, dotadašnjeg odnosno novog. Prije potpisivanja ugovora o prijenosu koncesije, novi ovlaštenik koncesije dostavio je Županiji jamstvo banke u visini i s rokom važenja za ispunjenje obveza iz ugovora o koncesijama te bjanko zadužnice ovjerene kod javnog bilježnika kao instrumente osiguranja plaćanja koncesijskih naknada.

- Obračun i naplata naknada za koncesiju

Naknade za koncesije na pomorskom dobru obračunavane su i naplaćivane u iznosima utvrđenim odlukama i ugovorima o koncesiji. Kod utvrđivanja visine koncesijskih naknada Županija je postupala u skladu s odredbama Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru, kojima su propisani početni iznosi stalnog i promjenjivog dijela koncesijske naknade za gospodarsko korištenje pomorskog dobra prema utvrđenim kriterijima, ovisno o tome daje li se koncesija za obavljanje turističko-ugostiteljske djelatnosti, djelatnosti uzgoja ribe odnosno školjaka (marikultura) ili drugih gospodarskih djelatnosti, za korištenje plaža razvrstanih po vrstama i turističkim razredima ili za korištenje luka posebne namjene razvrstanih po vrstama, podvrstama i smještaju na kopnu odnosno otocima. Županija je početne iznose naknada za koncesije ugovarala u iznosima većim od propisanih.

Županija je dostavila nadležnom ministarstvu izvješće o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara za 2014., 2015. i 2016. U 2014. raskinuto je pet ugovora, a zaključeno je pet novih ugovora, u 2015. raskinuto je šest ugovora, a zaključeno je pet novih ugovora te su u 2016. raskinuta četiri govora, a zaključeno je šest novih ugovora. U 2016. plaćena naknada za koncesiju (41 koncesionar) za stalni dio iznosi 6.307.469,00 kn, a za promjenjivi dio uplaćena naknada iznosi 1.516.984,00 kn. Koncem 2014. za pet aktivnih koncesija na pomorskom dobru, površine 75 656 m², utvrđene su obveze za koncesijsku naknadu u iznosu 2.877.177,00 kn koje su naplaćene. Koncem 2015. za pet aktivnih koncesija na pomorskom dobru, površine 35 147 m² utvrđene su obveze za koncesijsku naknadu u iznosu 3.146.978,00 kn, od čega je, s pripadajućim kamatama naplaćeno 3.486.029,00 kn, dok je nenaplaćeno, s pripadajućim kamatama, 547,00 kn. Koncem 2016. za pet aktivnih koncesija na pomorskom dobru koncem 2016., površine 31 444 m² utvrđene su obveze za koncesijsku naknadu u iznosu 165.029,00 kn, od čega je, s pripadajućim kamatama naplaćeno 165.399,00 kn, dok je nenaplaćeno, s pripadajućim kamatama, 83,00 kn.

Prema Odluci o koncesiji na pomorskom dobru određena je godišnja naknada koju ovlaštenik koncesije plaća u stalnom dijelu te u promjenjivom dijelu. Stalni dio godišnje naknade utvrđen je u kunama u apsolutnom iznosu, dok je promjenjivi dio je utvrđen u postotku 1,0 do 9,0 % prihoda ostvarenih obavljanjem djelatnosti i pružanjem usluga na određenom pomorskom dobru.

Pojedini koncesionari tijekom godine uplate iznose veće od ugovorenih. Prema pisanom obrazloženju odgovornih osoba u Upravnom odjelu, koncesionari uplaćuju sredstva u skladu s priljevom novca, odnosno uplaćuju promjenjivi dio naknade u tekućoj godini, a nakon izrade financijskih izvještaja dostave računovodstvenu dokumentaciju u slijedećoj godini na način utvrđen u zaključenim ugovorima.

U odlukama o koncesijama za gospodarsko korištenje plaža nisu navedeni podaci o vrstama plaža i turističkim razredima za plaže koje se daju u koncesiju, što otežava provjeru stalnih i promjenjivih dijelova ugovorene koncesijske naknade u odnosu na propisane početne iznose.

Državni ured za reviziju predlaže u odlukama o koncesiji navoditi sve podatke o pomorskom dobru za čije se gospodarsko korištenje daje koncesija, na temelju kojih se utvrđuje visina stalnog i promjenjivog dijela koncesijske naknade, kako bi se na jednostavniji način ocijenilo jesu li stalni i promjenjivi dijelovi koncesijskih naknada utvrđeni u skladu s odredbama Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru.

Ukupna nenaplaćena potraživanja za dane koncesije na pomorskom dobru, prema podacima Registra koncesija na dan 31. prosinca 2016. iznose 1.393.762,00 kn. Odnose se na potraživanja za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture-uzgoj školjaka u Malostonskom zaljevu u iznosu 1.249.983,00 kn za koje je postupak dodjele koncesije provodilo nadležno ministarstvo i na potraživanja za gospodarsko korištenje kupališta Vranac, Vela Luka u iznosu 143.779,00 za koncesije na pomorskom dobru koje je dala Županija.

U tablici broj 4 daju se podaci iz Registra koncesija, o vrijednosno značajnim nenaplaćenim potraživanjima na dan 31. prosinca 2016. za naknade za koncesije na pomorskom dobru za koje je postupak dodjele koncesije provodilo nadležno ministarstvo.

Tablica broj 4

Podaci o nenaplaćenim potraživanjima na dan 31. prosinca 2016.
za naknade za koncesije na pomorskom dobru za koje je
postupak dodjele koncesije provodilo nadležno ministarstvo

Redni broj	Opis pomorskog dobra za koje je dana koncesija	Trajanje koncesije	Obveze koncesionara za uplatu koncesijske naknade u kn	Naplaćeno s kamatama u kn	Nenaplaćeno s kamatama u kn
	1	2	3	4	5
1.	Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture-uzgoj školjaka	19.3.2007.- 2.7.2015.	52.819,00	0,00	52.819,00
2.	Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture-uzgoj školjaka	19.3.2007.- 2.7.2015.	566.380,00	0,00	566.380,00
3.	Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture-uzgoj školjaka	19.3.2007.- 2.7.2015.	35.641,00	5.163,00	30.478,00
4.	Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture-uzgoj školjaka	19.3.2007.- 2.7.2015.	59.152,00	8.507,00	50.645,00
5.	Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture-uzgoj školjaka	26.11.2007.- 26.11.2022.	289.515,00	14.655,00	274.860,00
6.	Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture-uzgoj školjaka	20.6.2013.- 20.6.2033.	233.176,00	0,00	233.176,00
7.	Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture-uzgoj školjaka	20.6.2013.- 20.6.2033.	41.625,00	0,00	41.625,00
Ukupno			1.278.308,00	28.325,00	1.249.983,00

Potraživanja se najvećim dijelom u iznosu 1.249.983,00 kn odnose na potraživanja od sedam koncesionara za gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture-uzgoj školjaka u Malostonskom zaljevu i Malom moru. Postupak dodjele koncesije je provodilo nadležno ministarstvo, a Županija nema saznanja koje mjere naplate je ministarstvo poduzimalo. Naime, Zakonom o izmjenama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine 56/16) promijenjena je nadležnost za davanje koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra u posebnom rezervatu (Malostonskom zaljevu i Malom moru). Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture bilo je dužno u roku tri mjeseca dostaviti Županiji sve ugovore i popratnu dokumentaciju o koncesiji za gospodarsko korištenje pomorskog dobra u posebnom rezervatu te je koncem rujna 2016. dostavilo Županiji aktivne i neaktivne ugovore (208 ugovora) o koncesiji u svrhu gospodarskog korištenja pomorskog dobra radi obavljanja djelatnosti uzgoja školjaka i ribe na području Malostonskog zaljeva i Malog mora.

Nenaplaćena potraživanja za naknade za koncesije koje je dala Županija u iznosu 143.779,00 kn, odnose se na koncesionara (za gospodarsko korištenje plaže u Vela Luci). Županija je poduzimala mjere naplate te je koncesionaru koji neredovito plaća koncesijsku naknadu dostavljala obavijesti o dospeljoj, a nepodmirenoj naknadi za koncesiju.

Informacijski sustav i evidencije

Registar koncesija je središnji izvor informacija o svim koncesijama i jedinstvena elektronička evidencija svih ugovora o koncesijama danim na području Republike Hrvatske. Prema odredbi članka 57. Zakona o koncesijama, Ministarstvo financija vodi Registar koncesija, odnosno u suradnji s davateljima koncesija prikuplja i evidentira podatke iz ugovora o koncesiji i vezane dokumentacije, pohranjuje podatke, upravlja bazom podataka, osigurava dostupnost podataka te zaštitu baze podataka i dokumenata pohranjenih u arhivu. Oblik i vođenje Registra koncesija, subjekti upisa, obveznici, postupak upisa ugovora o koncesiji u Registar koncesija, sadržaj i oblik potrebne dokumentacije, unos, izvješća, pohranjivanje, čuvanje i zaštita podataka te vođenje evidencije o naknadama za koncesiju uređeni su odredbama Pravilnika o Registru koncesija (Narodne novine 26/13). Županiji je omogućen pregled i unos podataka u Registar koncesija putem mrežnih stranica.

U skladu s odredbama Pravilnika o Registru koncesija, Županija je popunjene propisane obrasce dostavila u Registar koncesija. Propisani obrasci se odnose na upis ugovora o koncesiji, evidentiranje promjena podataka iz ugovora o koncesiji, upis naknade za koncesiju te upis podataka o izvanrednim prestancima ugovora o koncesiji, o stečajnim postupcima nad koncesionarima i o prisilnim naplatama naknada za koncesije. Županija je o navedenom obavještavala koncesionare te ih upoznavala s njihovim pravima i obvezama koje proizlaze iz zakona i drugih propisa o koncesijama i pomorskom dobru.

Prema odredbi članka 36. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, koncesije na pomorskom dobru se upisuju u upisnike koncesija. Upisnici koncesija su javne knjige koje se vode u pisanom ili elektroničkom obliku.

Ministarstvo nadležno za poslove pomorstva vodi upisnik za koncesije koje daje Vlada Republike Hrvatske, a nadležno upravno tijelo u županiji za koncesije koje daje županijska skupština. Sadržaj upisnika koncesija te način vođenja i uvida u upisnik propisani su odredbama Pravilnika o Upisniku koncesija na pomorskom dobru (Narodne novine 176/04).

Prema odredbama Pravilnika o Upisniku koncesija na pomorskom dobru, upravno tijelo u županiji nadležno za poslove pomorstva dužno je ustrojiti Upisnik koncesija na pomorskom dobru za koncesije koje daje županijska skupština i imenovati voditelja Upisnika. U Upisnik koncesija upisuju se sve koncesije dane za gospodarsko korištenje i posebnu upotrebu pomorskog dobra. Sastoji se od Glavne knjige, zbirke isprava i Dnevnika upisnika. Glavna knjiga se sastoji od uložaka, a svaki uložak od listova A, B i C. Uložci su označeni brojem i godinom ugovora o koncesiji te oznakom GU (gospodarska upotreba) ili PU (posebna upotreba). U list A upisuju se odluka o koncesiji, ugovor o koncesiji, opis područja (karata) i ukupna površina pomorskog dobra, namjena i rok koncesije te građevinske i uporabne dozvole. U list B upisuju se ime ili naziv te adresa odnosno sjedište i matični broj ovlaštenika koncesije, prijenos koncesije i prestanak koncesije. U list C upisuju se zalog na koncesiji i potkoncesija. Zbirka isprava se vodi za svaki uložak Glavne knjige, a sadrži cjelokupnu dokumentaciju na temelju koje se obavlja upis i brisanje podataka iz Upisnika. U Dnevnik upisnika bilježi se vremenski slijed svih dokumenata zaprimljenih ili otpremljenih u svrhu upisa odnosno promjena upisa u Glavnu knjigu.

Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku ustrojio je Upisnik koncesija na pomorskom dobru i imenovao voditelja Upisnika. Upisnik se vodi u elektroničkom obliku i sadrži propisane elemente i podatke. U Upisnik koncesija upisano je 76 koncesija, od kojih je 41 aktivna te druge upisane koncesije koje su istekle.

Radi osiguravanja preglednih i javno dostupnih podataka o utvrđenim granicama i statusu pomorskog dobra te učinkovitog upravljanja pomorskim dobrom, Županija provodi postupak uspostave geoinformacijskog sustava s bazom podataka o pomorskom dobru. Geoinformacijski sustav s bazom podataka o pomorskom dobru izrađuje se u okviru Županijskog zavoda za prostorno planiranje i Županijskog upravnog odjela nadležnog za graditeljstvo. Za izradu navedenog geoinformacijskog sustava Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku dostavio je sve podatke u svrhu interpolacije u navedeni sustav u obliku kartografskih prikaza te lomnih točaka u gausskrueger-ovoj projekciji. Istodobno, Upravni odjel za turizam, pomorstvo, poduzetništvo i energetiku (odnosno dio odjela zadužen za pomorstvo) vodi tablični prikaz te kartografske prikaze za svaki dio obale koja je bila predmet izrade postupka, donesenog rješenja, izrade geodetskog elaborata ili provedbe u zemljišnoj knjizi te sadrži kartografske prikaze odnosno prikaze u Autocad programu.

Županija vodi evidencije o granicama pomorskog dobra te evidencije o ostvarenim prihodima od upravljanja pomorskim dobrom i rashodima za upravljanje pomorskim dobrom te o obvezama koncesionara za koncesijsku naknadu, naplaćenju naknadi i nenaplaćenim dospjelim potraživanjima za koncesijsku naknadu. Navedene evidencije osiguravaju vjerodostojne podatke za potrebe analize i izvješćivanja nadležnih ministarstava.

Evidencija o granicama pomorskog dobra sadrži ime podnositelja zahtjeva, naziv lokacije, oznaku lokacije, nadnevak očevida, podatke o izrađenom mišljenju prijedlogu povjerenstva za granice, rješenja povjerenstva, izradu geodetskog elaborata, podatak o upućenosti katastru, podatak o upućenosti državnom odvjetništvu te duljinu i površinu pomorskog dobra. Prema procjeni Županije, do konca 2016. prijedlozi granica su utvrđeni za 17,0 % ukupnog pomorskog dobra na njenom području.

Državni ured za reviziju predlaže radi ostvarenja cilja utvrđenog Strategijom pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske od 2014. do 2020. (koji se odnosi na upis svih granica pomorskog dobra) poduzimati mjere upisa granica pomorskog dobra u zemljišne knjige.

Prema odredbi članka 37. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, župan je dužan, putem nadležnog tijela u županiji, jednom godišnje dostavljati ministarstvu nadležnom za poslove pomorstva izvješće o broju danih koncesija te prikupljenim sredstvima i načinu trošenja sredstava za upravljanje pomorskim dobrom.

Na temelju podataka iz evidencija o pomorskom dobru, Župan je ministarstvu nadležnom za poslove pomorstva dostavio izvješća o broju danih koncesija te prikupljenim sredstvima i načinu trošenja sredstava za upravljanje pomorskim dobrom za 2014., 2015. i 2016.

Prihodi za upravljanje pomorskim dobrom na području Županije od 2014. do 2016. nisu planirani, a ostvareni su u 2014. u iznosu 3.508.086,00 kn, u 2015. u iznosu 4.357.120,00 kn te u 2016. u iznosu 3.853.574,00 kn. Najznačajnija sredstva su ostvarena od naknada za koncesije na pomorskom dobru i naknada za upotrebu pomorskog dobra koje plaćaju vlasnici brodice i jahti u skladu s odredbama Naredbe o visini naknada koje plaćaju vlasnici pomorskih objekata u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 159/13). Rashodi za upravljanje pomorskim dobrom u navedenom razdoblju također nisu planirani, a ostvareni su od upravljanja pomorskim dobrom, ribarstva i marikulture te zaštitu okoliša i praćenje kakvoća mora i to u 2014. iznosu 1.789.470,00 kn, u 2015. u iznosu 1.704.515,00 kn te u 2016. u iznosu 3.108.775,00 kn.

U tablici broj 5 daju se podaci o ostvarenim prihodima za upravljanje pomorskim dobrom, po izvorima prihoda, prema godišnjim izvješćima o broju danih koncesija te prikupljenim sredstvima i načinu trošenja sredstava za upravljanje pomorskim dobrom na području Županije od 2014. do 2016.

Tablica broj 5

Ostvareni prihodi za upravljanje pomorskim dobrom
na području Županije od 2014. do 2016.

u kn

Redni broj	Vrsta prihoda	Ostvareno			
		2014.	2015.	2016.	Ukupno
	1	2	3	4	5
1.	Naknade za koncesije na pomorskom dobru	1.933.236,00	2.895.138,00	3.318.154,00	8.146.528,00
2.	Naknade za upotrebu pomorskog dobra koje plaćaju vlasnici brodica i jahti	1.537.718,00	1.456.981,00	510.420,00	3.505.119,00
3.	Naknada za utvrđivanje granica pomorskog dobra	37.132,00	5.000,00	25.000,00	67.132,00
	Ukupno	3.508.086,00	4.357.119,00	3.853.574,00	11.718.779,00

Najznačajnija sredstva ostvarena su od naknada za koncesije na pomorskom dobru. U razdoblje od 2014. do 2016. naplata naknade za uporabu pomorskog dobra od vlasnika brodica i jahti upisanih u očevidnik brodica se smanjivala.

Do 2014., utvrđivanje obveznika, vođenje evidencija i naplatu navedenih pristojbi obavljala je Županija jer se radi o prihodu županijskog proračuna. Županija je iz godine u godinu naplaćivala ove prihode na razini 70,0 % zaduženja jer su postojali objektivni problemi oko evidentiranja obveznika plaćanja naknada za upotrebu pomorskog dobra od vlasnika brodica i jahti (mijenjaju se obveznici na temelju kupoprodajnih ugovora i nasljedstva, dolaze novi obveznici).

Županija nije pronašla odgovarajuće postupke za utvrđivanje obveznika plaćanja navedenih naknada u potpunosti, a suradnja s Lučkom kapetanijom nije dala odgovarajuće rezultate. Naime, Lučka kapetanija je ovlaštena za registraciju brodica i jahti te za izdavanje fizičkim osobama ovlaštenja za upravljanje brodicama, ali nema podataka o prometu (kupoprodaji i nasljedstvu brodica i jahti) te nije u mogućnosti pratiti tko je vlasnik brodice ili jahte. Do konca 2014. ukupno dugovanje od naknada za upotrebu pomorskog dobra koje plaćaju vlasnici brodica i jahti iznosi 1.700.978,00 kn, obveznicima su slane opomene, a druge mjere nisu poduzimane.

Početak 2014. Ministarstvo je preuzelo naplatu plaćanja naknada za uporabu pomorskog dobra od vlasnika brodica i jahti upisanih u očevidnik brodica te je utvrđivanje novih obveznika i naplata naknada znatno slabija u odnosu na naplatu koju je obavljala Županija, što je vidljivo iz naprijed navedene tablice. Iako se broj brodica i jahti iz godine u godinu povećavao, naplata prihoda je manja. Za 2014. na ime ovih naknada ostvareni su prihodi u iznosu 1.537.718,00 kn dok su za 2016. ostvareni u iznosu 510.420,00 kn, što je za 1.027.298,00 kn ili 66,8 % manje u odnosu na 2014. odnosno u 2016. naplaćene pristojbe čine 22,5 % ukupnog zaduženja koje je za 2016. iznosilo 2.271.949,00 kn. Od 2014. do 2016. ukupno zaduženja za naknade za upotrebu pomorskog dobra koje plaćaju vlasnici brodica i jahti je iznosilo 6.405.370,00 kn, a naplaćeno je 3.505.119,00 kn. Obveznicima nisu slane opomene niti su poduzimane mjere naplate.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje aktivnosti za bolju naplatu prihoda.

U tablici broj 6 daju se podaci o ostvarenim rashodima za upravljanje pomorskim dobrom, po namjenama, prema godišnjim izvješćima o broju danih koncesija te prikupljenim sredstvima i načinu trošenja sredstava za upravljanje pomorskim dobrom na području Županije od 2014. do 2016.

Tablica broj 6

Ostvareni rashodi za upravljanje pomorskim dobrom na području Županije od 2014. do 2016.

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	Ostvareno			
		2014.	2015.	2016.	Ukupno
	1	2	3	4	5
1.	Utvrđivanje granica pomorskog dobra i upravljanje pomorskim dobrom	247.142,00	749.515,00	563.712,00	1.560.369,00
2.	Ribarstvo i marikultura	102.500,00	55.000,00	50.000,00	207.500,00
3.	Održavanje, zaštita okoliša i praćenje kakvoće mora	707.828,00	500.000,00	395.063,00	1.602.891,00
4.	Raspored viška prihoda	702.000,00	400.000,00	2.100.000,00	3.202.000,00
	Ukupno	1.789.470,00	1.704.515,00	3.108.775,00	6.572.760,00

Rashodi za upravljanje pomorskim dobrom na području Županije od 2014. do 2016. ostvareni su u ukupnom iznosu 6.572.760,00 kn.

Nadzor nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra

Prema odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, upravni nadzor nad provedbom propisa o pomorskom dobru provode ovlašteni državni službenici ministarstva nadležnog za poslove pomorstva i ureda državne uprave u županiji, dok inspekcijski nadzor obavljaju inspektori pomorskog dobra ili ovlašteni državni službenici ministarstva nadležnog za poslove pomorstva.

Poslovi inspekcije pomorskog dobra obuhvaćaju, između ostalog, nadzor nad korištenjem, upotrebom i gradnjom te obavljanjem djelatnosti na pomorskom dobru u pogledu udovoljavanja uvjetima iz odluke i ugovora o koncesiji. O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je dužan sastaviti zapisnik.

Prema odredbi članka 51. Zakona o koncesijama, davatelj koncesije dužan je kontinuirano nadzirati rad koncesionara i izvršavanje njegovih obveza iz ugovora o koncesiji, što podrazumijeva i redovito praćenje plaćanja naknade za koncesiju te svih drugih obveza koje nastaju kao posljedica provedenih nadzora inspekcijskih službi i drugih nadležnih tijela.

Županija je dobivala obavijesti o obavljenom upravnom i inspekcijskom nadzoru nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra u vezi s udovoljavanjem uvjetima iz odluka i ugovora o koncesiji iz čega proizlazi da je, kao davatelj koncesije, uspostavila učinkovitu suradnju s nadležnim tijelima koja obavljaju nadzor nad pomorskim dobrom.

Prema odredbi članka 7. Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru, davatelj koncesije dužan je osnovati povjerenstvo od tri člana u svrhu praćenja izvršavanja odluka i ugovora o koncesiji, a čine ga predstavnik nadležne lučke kapetanije, stručnjak za prostorno planiranje koji se imenuje iz upravnog tijela nadležnog za izdavanje dokumenata na osnovu kojih je obavljen zahvat u prostoru i stručnjak za financije iz nadležne porezne uprave.

Povjerenstvo je dužno pisanim putem izvještavati davatelja koncesije o uočenim radnjama zbog kojih je, odredbom članka 30. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, propisana mogućnost oduzimanja koncesije te drugim nepravilnostima.

Županija je u listopadu 2013. za praćenje izvršavanja odluka i ugovora o koncesiji imenovala Povjerenstvo za praćenje odluka i ugovora o koncesijama na pomorskom dobru. Povjerenstvo je od 2014. do 2016. Županiji dostavilo dva izvješća o izvršavanju odluka i ugovora o koncesijama na pomorskom dobru prema kojima nije bilo nepravilnosti.

Prema odredbi članka 51. Zakona o koncesijama, davatelj koncesije dužan je kontinuirano nadzirati rad koncesionara i izvršavanje njegovih obveza iz ugovora o koncesiji i o tome do 1. lipnja tekuće godine, za prethodnu godinu, dostaviti Ministarstvu financija izvješće o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara, a osobito u odnosu na plaćanje naknade za koncesiju, poduzete radnje u vezi s nadzorom rada koncesionara, pokrenute mjere prisilne naplate naknade za koncesiju i drugih novčanih obveza po osnovi nalaza/rješenja inspekcijskih i drugih službi, raskinute ugovore o koncesiji i one koji su u procesu raskida, poslovanje koncesionara kada je to društvo posebne namjene, izvršenje podugovora i ugovora s takvim svojstvom koje je zaključio koncesionar, a koji su u vezi s ugovorom o koncesiji te druge bitne podatke o izvršenju ugovora o koncesiji. Izvješće se dostavlja na obrascu koji Ministarstvo financija objavljuje na svojim mrežnim stranicama. Davatelj koncesije je također dužan obavijestiti nadležno državno odvjetništvo o postupcima nepoštivanja odredbi ugovora o koncesiji.

Županija je dostavila Ministarstvu financija izvješća o ugovorima o koncesiji i radu koncesionara za 2014., 2015. i 2016. s podacima o izvršavanju ugovora o koncesiji.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA POMORSKIM DOBROM

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti upravljanja pomorskim dobrom na području Županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti primjenu zakona, propisa, planova, unutarnjih akata i procedura u vezi s upravljanjem pomorskim dobrom, provjeriti utvrđivanje granica pomorskog dobra i upis pomorskog dobra u zemljišne knjige i katastar, provjeriti davanje koncesija na pomorskom dobru, provjeriti ustrojavanje i vođenje informacijskog sustava i evidencija o zaključenim ugovorima o koncesijama na pomorskom dobru, provjeriti pravilnost obračuna naknade za koncesije na pomorskom dobru, provjeriti provedbu nadzora nad naplatom prihoda i potraživanja za prihode od naknada za koncesije na pomorskom dobru te provjeriti provedbu nadzora nad korištenjem i upotrebom pomorskog dobra (izvršavanje ugovora o koncesiji te zaštita pomorskog dobra).

Na temelju obavljene revizije, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje pomorskim dobrom na području Županije **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** te daje sljedeće naloge i preporuke:

- u godišnjim planovima davanja koncesija planirati i procijenjenu godišnju naknadu za pojedinu koncesiju, a u srednjoročnim planovima planirati prihode od koncesija te ocjenu očekivane gospodarske koristi od planiranih koncesija u skladu s odredbama članka 56. Zakona o koncesijama
- u odlukama o dodjeli koncesija za gospodarsko korištenje plaža navesti podatke o vrstama plaža radi provjere jesu li stalni i promjenljivi dijelovi koncesijske naknada pravilno određeni i ugovoreni u skladu s odredbama Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru
- poduzimati ažurne i sustavne mjere upisa granica pomorskog dobra u zemljišne knjige i vođenje odgovarajućih evidencija radi ostvarivanja cilja utvrđenog Strategijom pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Republike Hrvatske od 2014. do 2020. koji se odnosi na upis svih granica pomorskog dobra
- poduzeti aktivnosti kako bi se poslovi naplate naknade za uporabu pomorskog dobra od vlasnika brodice i jahti vratili u nadležnost Županije s obzirom na značajno bolju naplatu potraživanja dok su navedeni poslovi bili u nadležnosti Županije.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba navedenih preporuka pridonijela efikasnijem davanju koncesija te utvrđivanju naknada za koncesije za posebnu upotrebu pomorskog dobra te pravodobnoj i potpunoj naplati koncesijske naknade što bi pridonijelo još učinkovitijem upravljanju pomorskim dobrom na području Županije.

OČITOVANJE DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Županija se očitovala na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja pomorskim dobrom na području Županije i prihvatila nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju.

U očitovanju se navodi, vezano za godišnje i srednjoročne planove davanja koncesija, da je Županija u okviru svoje nadležnosti u obvezi primjenjivati Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, podzakonske akte proistekle iz navedenog Zakona te Zakon o koncesijama. U skladu s odredbama članka 56. Zakona o koncesijama, godišnji i srednjoročni plan je donesen na standardiziranom obrascu, ali sam obrazac je potrebno proširiti s relevantnim podacima. Nadalje se navodi da Zakon o koncesiji nije usklađen sa Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama (a očekuje se donošenje novog Zakona), a Županija donosi planove iz područja oba zakona i dostavlja ih nadležnim tijelima. U skladu s odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama donesen je Godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom i morskim lukama (s kojim se usklađuju planovi jedinica lokalne samouprave), dok je u skladu s odredbama Zakona o koncesijama donesen trogodišnji i jednogodišnji plan davanja koncesija koji se u smislu planiranja prihoda može osloniti na kriterije temeljene na Uredbi o postupku davanja koncesija na pomorskom dobru, dakle podzakonskog akta proisteklog iz Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama. U vezi s tim može se pokušati procijeniti očekivani prihod iako je isti podložan ponudama u okviru javnog natječaja, prostorno planskoj dokumentaciji koja je na snazi u trenutku raspisivanja natječaja i drugo.

Nadalje se navodi da se koncesijska naknada utvrđuje u skladu s kriterijima iz Uredbe o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru te da je s obzirom na specifičnost i atraktivnost hrvatske obale navedena Uredba uskog presjeka i kriterija i u većini slučajeva je podnormirana. Također, na snazi je odredba članka 17. kojom je propisano da davatelj koncesije može utvrditi naknadu prema zemljopisnom i gospodarskom načelu. Navodi se da Županija nije u odlukama o koncesiji primjenjivala početne iznose koncesijske naknade već su naknade za koncesiju višestruko veće od naknada propisanih navedenom Uredbom, čime se postiže iznimna učinkovitost u upravljanju pomorskim dobrom.

U očitovanju se navodi da Županija u okviru svojih interesa i u skladu s donesenim planovima kontinuirano provodi aktivnosti na upisu pomorskog dobra te u postupku provedbe upisa pomorskog dobra na prijedlog trećih osoba.

Također, Županija kontinuirano brine o naplati naknada za rješenja koja je izdala Županija. Međutim, u odnosu na promjenu modela naplate kada je nadležno ministarstvo preuzelo naplatu naknade za uporabu pomorskog dobra, Županija je putem Zajednice županija predložila model razmjene podataka kako bi Ministarstvo moglo poduzimati mjere naplate.

Prilog 1

Aktivne koncesije na pomorskom dobru na području
Dubrovačko-neretvanske županije koncem 2016. koje je dala Županija

Redni broj	Opis pomorskog dobra za koje je dana koncesija	Grad ili općina na čijem je području pomorsko dobro	Trajanje koncesije	Površina pomorskog dobra u m ²	Ugovoreni iznos za stalnu koncesijsku naknadu u kn	Obveza koncesionara za uplatu koncesijske stalne naknade u kn	Naplaćeno s kamatama u kn	Nenaplaćeno s kamatama u kn
1	2	3	4	5	6	7	8	
Gospodarsko korištenje plaža								
1.	Uređena plaža sv. Jakov	Dubrovnik	1.5.2011.- 1.5.2021.	7 325	221.000,00	1.607.784,00	1.607.777,00	8,00
2.	Kupalište Copacabana, Babin kuk	Dubrovnik	1.1.2010.- 31.12.2019.	16 400	86.000,00	711.896,00	742.235,00	0,00
3.	Uređena plaža Banje	Dubrovnik	1.7.2011.- 1.7.2021.	10 867	280.000,00	2.804.375,00	3.153.447,00	0,00
4.	Kupalište ispred hotela Palace Dubrovnik	Dubrovnik	1.8.2011.- 1.8.2021.	22 203	398.000,00	2.312.718,00	2.317.074,00	0,00
5.	Kupalište ispred hotela More	Dubrovnik	1.8.2011.- 1.8.2021.	1 850	80.008,00	639.252,00	706.395,00	0,00
6.	Kupalište Vranac u Veloj Luci	Vela Luka	1.8.2011.- 1.8.2021.	2 750	80.000,00	490.356,00	346.577,00	143.779,00
7.	Uređena gradska plaža u Cavtatu	Konavle	1.8.2011.- 1.8.2021.	4 800	101.000,00	737.830,00	737.842,00	0,00
8.	Uređena plaža k.o. Lopud ispred hotela Lafodia	Dubrovnik	1.4.2014.- 1.4.2024.	5 900	170.000,00	620.963,00	693.168,00	0,00
9.	Uređena plaža na dijelu pomorskog dobra k.o. Gruž, plaža Kava	Dubrovnik	1.9.2014.- 1.9.2034.	13 707	375.000,00	1.013.501,00	1.013.502,00	0,00
10.	Uređena plaža na dijelu pomorskog dobra ispred hotela Valamar Dubrovnik, President	Dubrovnik	1.4.2014.- 1.4.2034.	18 149	406.250,00	1.134.824,00	1.367.324,00	0,00
11.	Uređenje plažno-rekreacijskog prostora uvale Sumratin, područje I	Dubrovnik	1.7.2015.- 30.6.2035.	15 297	1.610.000,00	2.415.431,00	2.738.334,00	0,00
12.	Uređenje plažno-rekreacijskog prostora uvale Sumratin, područje VI	Dubrovnik	1.7.2015.- 30.6.2035.	8 350	310.000,00	465.085,00	465.000,00	0,00
13.	Uređena plaža ispred hotela Feral, mjesto Brna	Smokvica	1.6.2015.- 1.6. 2025.	6 300	37.850,00	45.144,00	61.924,00	0,00
14.	Uređena plaža ispred hotela Božica u uvali Suđurađ	Dubrovnik	1.11.2016.- 31.10.2026.	1 700	48.000,00	8.083,00	8.000,00	83,00
15.	Uređena plaža ispred hotela Grand Orebić	Orebić	1.8.2016.- 31.7.2026.	6 800	68.100,00	28.375,00	28.828,00	0,00
16.	Uređena plaža ispred hotela Excelsior	Dubrovnik	1.8.2016.- 31.7.2026.	5 770	288.110,00	120.046,00	120.046,00	0,00
Gospodarsko korištenje za obavljanje turističke i ugostiteljske djelatnosti								
17.	Pružanje turističko ugostiteljskih usluga sjeverno od hotela Croatia u Cavtatu	Cavtat	1.1.2005.- 31.12.2024.	7 348	80.000,00	1.266.445,00	1.286.299,00	0,00
18.	Pružanje turističko ugostiteljskih usluga u K.O. Mokošica	Dubrovnik	1.5.2012.- 1.5.2022.	300	12.000,00	108.636,00	133.584,00	0,00
19.	Pružanje turističko ugostiteljskih usluga u K.O. Brašina, koncesijsko područje 1	Župa Dubrovačka	1.1.2013.- 31.12.2017.	Nema podatka	73.000,00	292.413,00	292.426,00	0,00
20.	Pružanje turističko ugostiteljskih usluga u K.O. Brašina, koncesijsko područje 2	Župa Dubrovačka	1.1.2013.- 31.12.2017.	Nema podatka	53.000,00	239.773,00	239.773,00	0,00
21.	Pružanje turističko ugostiteljskih usluga u K.O. Brašina, koncesijsko područje 3	Župa Dubrovačka	1.1.2013.- 31.12.2017.	Nema podatka	53.000,00	212.276,00	212.276,00	0,00

Redni broj	Opis pomorskog dobra za koje je dana koncesija	Grad ili općina na čijem je području pomorsko dobro	Trajanje koncesije	Površina pomorskog dobra u m ²	Ugovoreni iznos za stalnu koncesijsku naknadu u kn	Obveza koncesionara za uplatu koncesijske stalne naknade u kn	Naplaćeno s kamatama u kn	Nenaplaćeno s kamatama u kn
1	2	3	4	5	6	7	8	
22.	Pružanje turističko-ugostiteljskih djelatnosti ispred hotela Libertas-Rixos-koncesijsko područje A	Dubrovnik	1.9.2013.-1.9.2028.	2 163	260.000,00	1.119.588,00	1.118.527,00	1.061,00
23.	Pružanje turističko-ugostiteljskih djelatnosti ispred hotela Libertas-Rixos-koncesijsko područje B	Dubrovnik	1.9.2013.-1.9.2028.	6 996	180.000,00	605.163,00	604.348,00	815,00
24.	Pružanje turističko-ugostiteljskih djelatnosti ispred turističkog naselja Dubrovački vrtovi sunca	Dubrovnik	1.9.2013.-1.9.2023.	16 200	294.000,00	1.026.357,00	1.025.071,00	1.287,00
25.	Pružanje turističko-ugostiteljskih usluga u K.O. Slivno naselje Komarna	Slivno	1.1.2015.-1.1.2025.	5 200	26.000,00	56.353,00	56.353,00	0,00
Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture – uzgoj školjaka								
26.	Uzgoj školjaka na lokaciji H-1, Općina Slivno	Slivno	1.2.2012.-1.2.2022.	10 000	5 500,00	27.178,00	27 254,00	0,00
27.	Uzgoj školjaka na lokaciji H-1, Škoj	Slivno	1.10.2012.-1.10.2022.	9 990	5.000,00	11.715,00	21.293,00	0,00
Gospodarsko korištenje pomorskog dobra za obavljanje djelatnosti marikulture – uzgoj ribe								
28.	Uzgoj bijele ribe uz otočić Galičnjak u Mljetski kanal	Mljet	1.2.2014.-1.2.2029.	35 000	20.000,00	73.930,00	73.934,00	0,00
29.	Uzgoj ribe u uvali Bezdija	Orebić	1.9.2013.-1.9.2023.	12 008	6.004,00	71.796,00	71.797,00	
Gospodarsko korištenje luke posebne namjene- sidrišta								
30.	Sidrište u uvali Skrivena luka	Lastovo	1.2.2014.-1.2.2024.	2 900	11.600,00	33.959,00	33.958,00	1,00
31.	Sidrište u uvali Skrivena luka II	Lastovo	1.2.2012.-1.2.2022.	5 250	21.003,00	107.722,00	107.722,00	0,00
Gospodarsko korištenje luka nautičkog turizma - marine								
32.	Marina u uvali Slivno	Dubrovačko primorje	1.9.2012.-1.9.2027.	66 279	331.395,00	1.149.055,00	1.149.055,00	0,00
33.	Marina Pasadur	Lastovo	1.1.2015.-1.1.2030.	Nema podatka	72.072,00	164.965,00	164.418,00	547,00
Gospodarsko korištenje sportskih luka								
34.	Športska luka Orsan	Dubrovnik	1.1.2000.-31.12.2026.	13 232	7.939,00	Nije evidentiran u registru koncesija		
35.	Športska luka Orebić	Orebić	1.9.2016.-31.8.2026.	17 174	17.174,00	5.725,00	5.725,00	0,00
Posebna upotreba pomorskog dobra								
36.	Izgradnja podmorskog kabela (HEP Operator)	Između poluotoka Pelješca i Korčule	31.12.2010.-31.12.2030.	2	255.000,00	769.488,00	769.073,00	415,00
37.	Športske aktivnosti radi organiziranja djece za rekreaciju	Dubrovnik	1.5.2011.-1.5.2021.	602	1.000,00	5.798,00	5.798,00	0,00
38.	Postavljanja spomen obilježja na otoku Jakljanu	Dubrovnik	1.5.2013.-1.5.2023.	30	100,00	367,00	367,00	0,00
39.	Uređenje pomorskog dobra ispred samostanske cjeline u Rožatu	Dubrovnik	1.5.2013.-1.5.2023.	Nema podatka	100,00	374,00	271,00	103,00
40.	Korištenja sohe radi izobrazbe studenata	Dubrovnik	1.1.2016.-31.12.2029.	Nema podatka	1.200,00	1.200,00	1.200,00	0,00
41.	Izgradnja trafostanice	Dubrovnik	25.4.2016.-25.4.2036.	Nema podatka	2.400,00	1.600,00	1.600,00	0,00
Ukupno				358 842	6.347.805,00	22.507.539,00	23.509.595,00	148.099,00

**Struktura aktivnih koncesija na pomorskom dobru
na području Dubrovačko-neretvanske županije
koncem 2016., koje je dala Županija**

